

سبالنامه

دبیرستان شاہپور

ہارٹ

سالنامه

دبیرستان شاهپور

* (رشت) *

در سال تحصیلی

۱۳۲۲-۱۳۲۱

تهران: چاپخانه روزنامه امید

فهرست مطالب

صفحه	
	۱ - مقدمه
	۲ - اوضاع فرهنگی گیلان از زمان تشکیل مناوس جدید تا سال ۱۳۲۲
۱	"
۲۱	۳ - فهرست آموزشگاههای رشت
۲۲	۴ - دبیرستان شاهپور
۲۸	۵ - کارهای اجتماعی دبیرستان
۳۰	الف: انجمن سخنرانی
۳۲	ب: " نکوئی
۳۶	ج: " نمایش و موسیقی
۳۹	د: " ورزش
۴۲	۶ - آزمایشگاهها
۴۵	۷ - جشن فرهنگی پانزدهم بهمن
۴۷	۸ - جشن پایان سال تحصیلی دانش آموزان
۵۳	۹ - شورای فرهنگ شهرستان رشت
۵۷	۱۰ - فهرست اسامی دبیران لیسانسیه
۵۹	۱۱ - صورت اسامی دانش آموزان دبیرستان شاهپور
۶۸	۱۲ - ایران دانش پرور

مقدمه

نخستین سالنامه دبیرستان شاهیپور در سال ۱۳۱۵ منتشر گردید و اینک دومین سالنامه که نمودار افق فرهنگی گیلان و مجموعه‌ای از خاطره‌های شیرین دوران تحصیلی دانش‌آموزان است بمعرض انتشار گذاشته میشود و قتیکه آثار کل شاگردان و معلمان و جمع همه آموزشگاههای گیلان را در میانه سالهای ۱۳۱۵ تا ۱۳۳۲ با هم بسنجیم ترقی و رشد فرهنگی و ذوق دانش طلبی مردم این سرزمین در نظر ما مسلم میشود و اقبال عامه بتحصیل علم پیمایا میآید.

اگر کمک چاپخانه روزنامه امید نبود با صعوبتی که در امر چاپ مشهود است این سالنامه بزور چاپ آراسته نمیگردید و شاید این خیال بزودی در قالب عمل در میآید.

بنا بر این از کارکنان جوان و فاضل این بنگاه کمال تشکر داریم که انتشار سالنامه حاضر را تقبل نمودند و پای همت از تهران فرا تر نهاده بخدمات فرهنگی در شهرستانها نیز کمر بستند.

آقای کسروی رئیس فرهنگ شهرستان رشت

نارینهچه

فرهنگ گیلان

از زمان تشکیل مدارس تا سال ۱۳۱۵ شمسی

در سال ۱۳۱۴ قمری یعنی در زمان حکومت شعاع السلطنه در گیلان مرد ارجمند و با ذوقی بنام حاج شیخ حسین شریعتمدار تبریزی سه باب مکتب مجانی در رشت تأسیس کرد که بودجه آن از طرف فرهنگ پروران گیلان تأمین میگردد. سرپرستی و مدیریت این مکاتب را آقا میرزا عبدالرسول آشوری داشت و شریعتمدار تبریزی در روزهای پنجشنبه از همه محصلین امتحانی بعمل میآورد در اواخر حکومت شعاع السلطنه مرد دانشمندی بنام آقای شیخ محمد حسن سیرجانی وارد رشت گردید و یک کلاس فرانسه بسبب جدید مفتوح نمود در اینوقت روسها نیز برای ترویج زبان خود شیخ محمد حسن معروف به «مسیو» را بافتتاح یک کلاس روسی وا داشتند او نیز میرزا حبیب الله معروف به «گاسپادین» را که زبان روسی نیکو میدانست بتدریس برگزید در کلاسهای مزبور پیش از ظهرها، تلاوت قرآن، کتب مقدماتی فرانسه (مارگو، گرامر سان پتی کنت) و کتب مقدماتی روسی از بوکا، روسکا یاریچ و بعد از ظهرها صرف و نحو عربی، کلیات سعدی تدریس میشد. هفته ای سه زنگ به تعلیم خط نیز میپرداختند.

در اوایل سال ۱۳۱۷ قمری محمد ولیخان سپهسالار بحکومت گیلان

منصوب گردید از کارهای نیک او در این سال افتتاح مدرسه شرف مظفری بمدریت میرزا نظام‌الدین خان بود. بودجه این دبستان بهمت و مساعدت فرهنگ پروران رشت تأمین میگردد. ولی این دبستان دوام نیاورد و پس از چندی منحل گردید و در سال ۱۳۲۰ قمری میرزا هاشم‌خان حمید سمیعی که نظامت مدرسه سابق‌الذکر را داشت محصلین پراکنده رافراهم آورد و اداره مدرسه را بدست گرفت.

در این زمان سپهسالار در صدد برآمد که در یکی از بهترین نقاط رشت مدرسه‌ای بنا نماید لذا با توحید مساعی وجوه اهالی در محل سبزه میدان رشت عمارت دو مرتبه‌ای بنا نمود ولی پس از اتمام بنا معزول گردید و مدرسه دایر نشد.

پس از سپهسالار عضدالسلطان بحکومت گیلان رسید و با جمع اعانه از اهالی رشت مدرسه‌ای بنام « وطن » بمدریت « گاسپادین » دایر کرد.

در اینوقت بواسطه نفوذ روسها (روسهای تزاری) تدریس زبان فرانسه متروک گردید و فقط زبان روسی تدریس میشد.

در سال ۱۳۲۶ قمری سپهسالار کمیته مجاهدین را در مدرسه سبزه میدان که نزدیک بخرابی بود و چند نفر محصل سروپا برهنه بیش نداشت قرار داد.

در آن محل دفتر اعانه‌ای باز کرد و بالغ بر ۴۶۰۰۰۰۰ ریال برای پیشرفت مقصود خود جمع نمود و یک هیئت معارفی مرکب از سپهدار، مدیر الملک و معین همایون تشکیل داد، هیئت مزبور مدرسه را مرمت کردند و جشنی برای افتتاح آن برپا نمودند و معلمین لایق از قبیل شیخ عبدالعلی، شیخ محسن، سید ابوالقاسم شریف زاده، میرزا

یحیی کرمانی، مسیو محمد تقی یحیائی، طالش خان و میرزا حسن خان ناصر برای تدریس انتخاب شدند. کلاس اکابر نیز تشکیل گردید و مدیریت مدرسه چندی با میرزا حسین خان کسمائی بود. پس از مدتی بواسطه کسر بودجه و فقر مالی و اختلاف نظر میان معلمین مدرسه از نظم و سامان افتاد و در نتیجه شیخ عبدالعلی مؤید کرمانی از مدرسه خارج شد و آموزشگاه مزبور بعداً بر تیب محل مدارس بنام رشدیه، شمس، احمدی شاهپور و آموزشگاه نمره دو عنصری گردید و اکنون محل اداره فرهنگ کیلان است.

۱- دبستان اخوت - این مدرسه را در سال ۱۳۲۷ قمری مسیو محمد

تقی یحیائی تشکیل داد.

در سال ۱۳۳۵ قمری ۱۶ نفر داوطلب بجلسه امتحانات فرستاد که از میان آنها ۱۴ نفر موفق شدند و این شاگردان نخستین دانش آموزان فارغ التحصیل دوره ابتدائی محسوب گردیدند.

کلاس اول متوسطه این مدرسه در سال ۱۳۳۶ دوازده نفر و کلاس دوم متوسطه آن در سال ۱۳۳۷ ده نفر محصل داشت.

این مدرسه آثار نیکی از خود بجا گذاشت که از جمله تأسیس کلوب ورزش، سپس رفته رفته تأسیس کتابخانه و قرائتخانه و کلاس اکابر و مجالس سخنرانی بود.

۲- دبستان مجدییه - در سال ۱۳۲۲ قمری تشکیل یافت زبان

روسی و فرانسه و مواد عربی و فارسی و دیگر دروس دوره ابتدائی در آنجا تدریس میشد ولی پس از دو سال منحل شد.

۳- دبستان اسلام - در سال ۱۳۲۲ هجری قمری بوسیله مدرسه

مجدییه تأسیس یافت و پس از یکسال و کسری منحل گردید.

۴- دبستان تمدن - در سال ۱۳۲۴ قمری تشکیل شد و پس از چندی منحل شد و اثاثیه آن بمدرسه شمس تحویل گردید.

۵- دبستان سعادت - در سال ۱۳۲۴ قمری دایر گردید و سرپرستی آن چندی با اسمعیل پور رسول بود و پس از مدتی دبستان اتفاق بدان پیوست و سپس هردو بدبستان شمس تبدیل شدند.

۶- دبستان شمس - در نتیجه اقبال و مساعدت اهالی پیشرفت شایانی کرد و چند جلد کتاب بچاپ رسانید و دارای کتابخانه سودمندی شد ولی سرانجام در اثر کناره گیری کارکنان آن پس از چندی بدبستان احمدی مبدل گردید.

۷- دبستان شمسیه (بنات اسلامی) در سال ۱۳۲۷ هجری قمری میرزا سید حسین خان عدالت رئیس فرهنگ گیلان اولیای دبستان شمس را بافتتاح يك باب دبستان دختران که تا آنوقت در گیلان بی سابقه بود هدایت کرد و در نتیجه دبستان شمسیه بوجود آمد که بودجه آن از طرف آقای آصف الدوله و جمعی از علاقمندان بعلم و ادب تأمین میشود. بعدها نام آن دبستان به بنات اسلامی تغییر یافت و اکنون نیز دایر و از اداره فرهنگ کمک هزینه دریافت میدارد.

قرائتخانه ملی رشت در این سال (۱۳۲۷) بدستگیری چند نفر از نخبه اهالی دایر گردید و جراید مهمی که در سال مزبور منتشر میشد عبارت بود از خیر الکلام بمدیریت شیخ محمد افضح ملاباشی لنگرودی - روزنامه نسیم شمال بمدیریت سید اشرف - روزنامه کنگاش بمدیریت میرزا محمد علیخان کنگاش - روزنامه وقت بمدیریت میرزا حسین خان کسمائی - روزنامه آموزگار بمدیریت حاج محمد تقی شیرازی و مجله دبیریه بمدیریت سید عبدالرحمن خان دبیر الممالک فراهانی.

۸- دبستان محمدیه - این دبستان را آقا سید محمد بادکوبه‌ای در سال ۱۳۲۸ قمری بمساعدت حاج صمد خان و حاج رستم بادکوبه‌ای بطرز جدید تشکیل داد ولی دوامی نکرد و سپس ضمیمه دبستان شرق گردید و چندی بعد در اثر اختلاف تحویل دبستان فردوسی شد .

۹- دبستان فرهنگ - در سال ۱۳۲۸ قمری بمساعدت هیئتی بریاست میر فخرالدین و قاری تأسیس یافت و پیشرفتهای شایانی نمود بعد ها با دبستان شرق توأم گردید و بدبستان فردوسی مبدل گشت .

۱۰- دبستان فردوسی - چنانکه در بالا ذکر شد از اجتماع دو دبستان شرق و فرهنگ پدید آمد و سپس با اثاثیه آن بدبستان دولتی نمره ۲ که نخست بمدیریت آقای تقی رائفی بود تبدیل شد .

۱۱- دبستان اتحادیه - در سال ۱۳۲۹ قمری بمدیریت شیخ غلام حسین زنجانی تشکیل گردید و تا سال ۱۳۴۵ که مؤسس آن فوت شد همچنان باقی بود .

۱۲- دبستان توکل - در سال ۱۳۳۲ قمری باشتراك آقای اسمعیل پور رسول و شاهزاده مهدی میرزا (لسان الادب) تأسیس گردید و بعدها نظر پیاره‌ای جهات مدرسه مذکور منحل شد .

۱۳- دبستان اقبال - در سال ۱۳۳۳ قمری بمدیریت مرحوم شیخ علی تنها تشکیل گردید و عده‌ای از معارف خواهان با آن مساعدت مینمودند چنانکه آقای معتضدخانه شخصی خود را با مبل و اثاثیه مدت زیادی در اختیار آن دبستان گذاشت . بعدها در اثر جدیت مدیر آن دبستان و جبهه‌ای بهم رسانید و در سال ۱۳۳۶ دوازده نفر داوطلب امتحان نهائی ابتدائی معرفی کرد و پس از مدتی بنام مدرسه قآنی موسوم گشت .

۱۴- مجمع فرهنگ - در سال ۱۳۳۵ قمری تحت ریاست آقای

جودت از محصلین مدارس مجمعی بنام فرهنگ تشکیل گردید . روز های جمعه مجالس سخنرانی دایر میکرد سپس در سال ۱۳۳۸ قمری بتاسیس قرائتخانه و کتابخانه و سپس به نشر مجله فرهنگ موفق گردید و نیز کلاس اکابر شبانه مجانی و دایره نمایش و ورزش دایر کرد و هزینه مجمع را از عوائد نمایشها تأمین مینمود و گرداننده نمایش مرحوم آقا دانی نمایشی هنرمند معروف بود که بعد از فوت وی پیاس خدمات فراموش ناشدنی آن مرحوم آقای محمد کسمائی مجسمه گچی آقا دانی را ریخته بیادگار بقرائتخانه فرهنگ اهداء نمود . در زمان ریاست فرهنگ آقای صادقی نژاد ۶۷۶ جلد کتاب متعلق بکتابخانه فرهنگ بدیرستان شاهپور و کتابخانه ملی انتقال یافت .

۱۵- دبستان کشاورزی - در سال ۱۳۳۵ قمری این دبستان را حاج میرزا حسن خان اسفندیاری (حاج محترم السلطنه) تاسیس نمود مدیریت این دبستان با یک نفر فرانسوی بود و مشارالیه که در فن نوغان داری تخصص داشت دو سال بمدیریت باقی ماند . در سال اول ۱۴ نفر و در سال دوم ۳۵ نفر محصل مشغول فرا گرفتن علوم فلاحه و تربیت کرم ابریشم بودند . سرانجام بواسطه فراهم نبودن وسایل کار دبستان مذکور تعطیل گردید .

۱۶- دبستان محمدیه - در سال ۱۳۳۶ دبستان محمدیه بمساعدت سید مهدی رشتی و آقا مختار اردبیلی نخست بمدیریت آقا شیخ عبدالله راعی و سپس بمدیریت آقا میرزا مجید خان فرساد دایر شد و پس از چند ماه تعطیل گردید .

۱۷- دبستان آذر میدخت - در سال ۱۳۳۷ بمدیریت فرزانه خانم (خانم نیکروان) تشکیل گردید که تا این تاریخ برقرار است در این سال

دبستان دانش نیز از طرف میرزا جعفر خان دانش تاسیس. و پس از هدی بسته شد.

۱۸- تاسیس دارالایتام - در سال ۱۳۳۵ که قحط و غلاد در تمام نقاط ایران شیوع یافت و گرانی ارزاق در اغلب صفحات شدت نمود گیلان بسبب حسن نیت و تدبیر اهالی از این خطر برکنار ماند در این سال قریب سی هزار تن از شدت فقر بگیلان رو آوردند جمعی از نیکوکاران بمساعدت بازرگانان نوع پرور گیلان جهت نگهداری بیچارگان در صدد برآمدند که از پنج من ونیم (پوط) برنج که بهخارج حمل میشود معادل دهشاهی دریافت دارند و بمصرف زندگی بیچارگان برسانند بعداً این مبلغ را به پوطی يك ریال ترقی دادند. در این میان اطفال یتیم را نیز جمع آوری نموده و موسسه‌ای بنام دارالایتام دایر کردند که مخارج آن از عواید فوق تامین میشد.

در اواخر همین سال حاج میرزا حسن رشديه از طرف وزارت فرهنگ بنمایندگی فرهنگ گیلان تعیین گردید.

مقارن همین حال اولین دوره امتحانات نهائی ابتدائی ذکور رشت شروع شد. و از دبستان احمدی ۱۳ نفر داوطلب امتحان گردیدند. سال بعد دبستان اقبال ۱۲ نفر و دبستان احمدی ۸ نفر و دبستان اخوت ۱۴ نفر محصل برای امتحان نهائی ابتدائی آماده کرد. و یکسال از این تاریخ گذشته بود که آقای رشديه بمعیت میرزا محمد خان شبان از ۱۲ نفر محصل کلاس هفت امتحان رسمی بعمل آوردند.

در ابتدای سال ۱۳۳۸ هجری قمری آقای عیسی صدیق (دکتر صدیق اعلم) بریاست فرهنگ گیلان منصوب شدند از آن تاریخ فرهنگ گیلان نظم و سامان نوی گرفت و دارای بودجه منظمی گردید.

سازمان فرهنگ گیلان در سال ۱۳۳۸ هجری قمری

رئیس فرهنگ

آقای میرزا عیسی خان صدیق

منشی و رئیس دفتر

« میرزا اسمعیل خان پور رسول

حسابدار

« میرزا حسین خان مهری

بازرس

« میرزا حسن خان ناجی

بازرس مدارس دختران

— بانو مهر تاج رخشان

بایگان

آقای میرزا عبدالله خان سمیعی

مدیر دبیرستان دولتی رشت

« میرزا محمد خان شبان

ناظم دبیرستان

« میرزا احمد خان نوائی

مدیر دبستان دولتی نمره ۱ رشت

« حاج میرزا حسن رشیدی

مدیر دبستان دولتی نمره ۲ رشت

« میرزا شفیع خان خورشیدی

نماینده فرهنگ و مدیر دبستان دولتی نمره ۳ بندر پهلوی میرزا محمد حسین صدر آموخته

نماینده فرهنگ و مدیر دبستان دولتی نمره ۴ لاهیجان آقای میرزا حسین خان سیاسی

نماینده فرهنگ و مدیر دبستان دولتی نمره ۵ لنگرود آقای شیخ علی تنها

نماینده فرهنگ و مدیر دبستان دولتی نمره ۶ فومن میرزا علی آقا حبیبی

دبستانهای خارجی

۱۹- دبستان انوشیروان - در سال ۱۲۹۰ قمری دبستان انوشیروان

بمساعادت عده‌ای از ارامنه رشت تأسیس یافت و در سال ۱۳۱۸ آوادیس

نام ارمنی بواسطه تمول زیاد عمارت بزرگی جهت دبستان ساخت و وقف

آن نمود. اکنون آن دبستان بنام دبستان انوشیروان همچنان دایر است

۴۰- دبیرستان ابن سینا - در سال ۱۳۱۳ قمری با نظر مبلغین

پرستانهای آمریکائی مدرسه ذکوری در رشت تشکیل یافت مدیریت این دبیرستان با مستر شولیر بود و بالاخره در سال ۱۳۱۴ شمسی تعطیل گردید.

۲۱- دبیرستان مهستی - در سال ۱۳۲۴ قمری این دبیرستان دخترانه بوسیله آمریکائی ها دایر شد و در آذرماه ۱۳۱۲ شمسی امتیاز متوسطه کامل را تحصیل نمود.

بودجه این دبیرستان از انجمن خیریه آمریکائی ها تامین میشد و اکنون بنام دبیرستان فروغ برقرار است.

جمعی از تجار یونانی نیز که در رشت سکونت داشتند دبستان محقری با یکباب کلیسا در مجله اسکندرآباد رشت دایر کردند تا در اثر انقلاب ۱۳۳۹ قمری دبستان تعطیل گردید و اکنون فقط کلیسا برجای است.

در سال ۱۳۳۵ قمری يك باب دبستان روسی بمدریت مسیوسیمون باكمك كنسول روس مفتوح شد و يك قرائتخانه نیز در سبزه میدان دایر گردید و پس از چند سال این هر دو منحل گردید.

۲۲- دبستانهای اطراف رشت (۱۳۲۹ - ۱۳۴۴) - در سال ۱۳۲۹ در پیر بازار جمعی از فرهنگ دوستان اعانه ای بالغ بر بیست هزار ریال جمع آوری کردند و مدرسه ای بسر پرستی میرزا غلامرضای رضوی نیشابوری دایر نمودند و کلاس نسوانی نیز بسرپرستی دختر آقاالطفعلی قزوینی تأسیس کردند.

همچنین در این محل از کرجیهای حامل کالا های بازرگانی يك ریال و از عوائد حمالی تومانی دهشاهی و از اداره حق العمل تومانی پنجشاهی اعانه برای فرهنگ فراهم آوردند و با این وجه دبستانی بنام

اسلام بوجود آورده حقوق معلمین و معلمات را از آن منابع تادیه کردند و حتی لباس و لوازم تحصیلی کودکان دبستانی را برایگان دادند سپس این عوائد نقصان یافت و مدرسه نزدیک به تعطیل بود تا اینکه در سال ۱۳۱۲ شمسی بدبستان دولتی اسلام پیربازار مبدل گشت .

۲۴ - دبستان ویشکا و آج بیشه - در سال ۱۳۳۸ دبستان دو کلاسه‌ای از طرف هیئت فرهنگ در ویشکا تشکیل گردید و بودجه آن را مرحوم حاج میرزا خلیل رئیس شهرداری آنوقت و هیئت فرهنگ تأمین مینمودند ولی این دبستان به آج بیشه انتقال یافت و در اثر عدم توجه منحل گردید .

از این نوع دبستانها که بهمت اهالی تاسیس میشد از سال ۱۳۴۴ قمری (۱۳۰۴) شمسی ببعده در خمام و کوچصفهان و رودبار و منجیل نیز دائر گردید که بعداً در اداره دولت درآمد .

لاهیجان - در این شهر دو باب مدرسه قدیمه بنام مدرسه جامع و شعر با فان وجود داشت . مدرسه اکبری به باه تمام میرزا محمدخان صالحی پدید و مدرسه حقیقت آن در سال ۱۳۳۰ قمری بدست یاری صالحی فوق الذکر تأسیس گردید . در سال ۱۲۹۸ شمسی مدرسه سپه بنام مدرسه دولتی نمره چهار موسوم و دائر گشت و یک باب مدرسه دولتی اناث هم که اکنون بنام دبستان دولتی عصمت لاهیجان موسوم است تأسیس گردید . در سیاهکل یک دبستان چهار کلاسه ذکر با بودجه دولتی تشکیل یافت که اکنون بدبستان خیام نامیده میشود دبستان بنات اسلامی نیز در آنجا تشکیل شد .

بندر پهلوئی - در سال ۱۳۱۷ قمری بهمت شیخ مهدی ملک - المتکلمین که از وعاظ معروف بود مدرسه ای بنام عضدیه دائر شد و مدیریت آن ابتدا با میرزا ابوالقاسم خان مترجم همایون و سپس با آقا

شیخ محمد جناب بود . نام این مدرسه بعدها به محمدیه تبدیل یافت .
 در سال ۱۳۲۹ قمری مدرسه فوق الذکر مبدل به رشدیه شد و مدیریت
 آن بمسیو یقیکیان واگذار گردید . در سال ۱۳۳۳ قمری با کوشش و اهتمام
 اهالی بندر پهلوی يك کتابخانه و يك بیمارستان و يك مدرسه دخترانه به
 وجود آورد . در سال ۱۳۳۴ قمری مدرسه شمس آنجا تاسیس یافت و سپس
 با مدرسه رشدیه یکی شده موسوم بفردوس گردید . در سال ۱۲۹۸ شمسی
 آقای صدیق رئیس فرهنگ گیلان يك باب دبستان بنام نمره ۳ و يك باب
 دبستان نسوان که بودجه هر دو آنها از عوائد پوط پنجشاهی تأمین میشد
 تاسیس نمود . در همین سال تجار ارمنی بندر پهلوی با تقاضای اعانه از
 دولت موفق بتاسیس مدرسه ای که اکنون دبستان اردشیر موسوم است
 شدند . مدرسه شوروی غازیان نیز با تقویت قنسول روس بانضمام صحنه
 تآثر و قرآمتخانه پدید آمده بود .

لنگرود — در سال ۱۳۳۴ قمری مدرسه چشمیه بدستگیری حشمته
 الدوله حاکم گیلان وجود گرفت و در سال ۱۲۹۸ شمسی بکمک آقای شیخ
 علی تنها يك دبستان دولتی چهار کلاسه در راه پشته تاسیس گردید يك
 باب دبستان نسوان هم بمساعدت حاکم فوق الذکر تشکیل شد . دبستان
 احمدی رود سر نیز در همین سال دائر گردید . مدارس قدیمه لنگرود
 عبارت بودند از مدرسه جامع ، محمودیه ، فوشکالی ، ماسوله . در سال
 ۱۳۲۶ قمری دبستانی بمدریت آقا شیخ علی تنها و سپس بمدریت اسمعیل
 پور رسول تشکیل شد لیکن پس از چندی اهالی از تادیه اعانه خودداری
 کردند و دبستان مزبور بمکتب تبدیل یافت .

۱۳۰۲ و ۱۳۰۳ شمسی (۱۳۴۲ — ۱۳۴۳) — پس از آقای
 صدیق اعلم مهین الملك کفیل فرهنگ گیلان بود و سپس محسن قریب به

ریاست فرهنگ تعیین گردید. در این اوقات بواسطه کسر بودجه و فقر مالی فرهنگ دچار فترت بود و سیر طبیعی نداشت. در سال ۱۳۰۲ فرهنگ صورتی بخود میگیرد عده مدارس رشت در این سال ۱۳ و عده مدارس گیلان ۳۰ باب و شماره معلمین ۱۶۶ و شماره متعلمین بالغ بر ۳۸۳۷ نفر بود. در سال ۱۳۰۳ مرحوم تقی طائر بریاست فرهنگ گیلان منصوب میشود هزینه اداری و دفتری از ممر بودجه دولتی تأدیه میشد و مخارج دیگر با عوائد پوطی پنجشاهی تأمین میکردید. در اینحال انجمن خیریه گیلان تدریجاً اختیارات خود را در موضوع ترتیب خرج عایدات پوطی پنجشاهی بسط میداد و عوائد آن را بمصرف ترقی فرهنگ میرسانید چنانکه تصویبنامه هیئت وزیران (شماره ۸۷۷۳ مورخه ۳۰ جدی) این قسمت را تأیید می کند.

دبستان های جدید و کلاسهای اضافی در این سال بشرح زیر است:

۱- تشکیل يك باب دبستان چهار کلاسه.

۲- اضافه شدن کلاس ششم ابتدائی به يك از سه باب دبستان پنج کلاسه

۳- افزوده شدن کلاس سوم متوسطه بدبیرستان که دارای شش سال

ابتدائی و دو سال متوسطه بود.

۴- تأسیس دو باب دبستان دو کلاسه و یکباب سه کلاسه در

بندر پهلوی.

۵- تأسیس يك باب دبستان سه کلاسه و يك باب چهار کلاسه در

حوزه طالش.

۶- افزوده شدن يك باب دبستان دو کلاسه دوشیزگان در لاهیجان

در این سال هفت باب مدارس قدیمه و پنج قرائتخانه عمومی و هشت

جریده در گیلان وجود داشت. فارغ التحصیلهای ابتدائی ذکور ۵۳ نفر و

انات ۲۰ نفر، عده دبستانهای رشت ۱۵ وعده دبستانهای گیلان ۳۷ باب و عده معلمین ۱۷۶ و متعلمین ۴۷۸۳ نفر بوده اند.

۱۳۰۴ - در این سال مرحوم تقی طائر رئیس فرهنگ بود و در اثر مجاهدت کارکنان فرهنگ بوسعت دائره فرهنگی افزوده گشت: يك باب دبیرستان موسوم به نمره ۲ که دارای سه سال ابتدائی و دو سال متوسطه بود و از عوائد پوطی پنجشاهی تأمین میگردد تأسیس شد، در بندر پهلوی يك کلاس دوم بر کلاس اول دبیرستان فردوسی اضافه شد بطوریکه آن دبیرستان دارای شش سال ابتدائی و دو سال متوسطه گردید. همچنین يك باب دبستان چهار کلاسه نسوان و يك چهار کلاسه ذکور بنام دبستان نظامی در آن شهر بر پا گردید. یکباب دبستان چهار کلاسه در لنگرود بنام دبستان پهلوی و يك دبستان سه کلاسه در املش تشکیل شد. در این سال ۱۲۴ نفر باخذ گواهی نامه شش ساله ابتدائی نائل آمدند. عده مدارس رشت ۱۷ وعده مدارس گیلان ۴۹ باب عده معلمین ۲۶۳ و عده متعلمین ۵۸۹۴ نفر بوده است.

۱۳۰۵-۱۳۰۶ - پس از آقای طائر ریاست فرهنگ گیلان به آقای تربیت تفویض گردید. و ایشان تا تیر ماه ۱۳۰۶. باین سمت باقی بودند از این ماه ببعده چندی آقای صادقی نژاد مدیر مدرسه متوسطه نمره ۱ سمت کفالت فرهنگ را دارا بودند. سپس آقای علی محمد پرتوی (منیع الملک) بریاست فرهنگ منصوب شدند. در این موقع عده محصلین و محصولات مدارس ابتدائی اعم از دولتی و ملی در گیلان ۶۳۱۲ و شماره محصلین و محصولات دبیرستان در حدود ۲۴۶ نفر بوده است. علاوه بر مدارس فوق در ۱۹۸ مکتب ۲۸۶۱ نفر پسر و ۶۹۵ نفر دختر بتهجمیل اشتغال داشتند. در سال تحصیلی ۱۳۰۵-۱۳۰۶ از دوره ابتدائی ذکور ۲۱۶ و ازانات ۵۷ و

از سه ساله متوسطه ذکور ۲۹ و از اناث ۱ نفر فارغ التحصیل گردیدند در اینجا موقع بواسطه کمی کتب کلاسیک عده ای از معلمین گیلان بتالیف کتب دوره ابتدائی اقدام کردند.

۱۳۰۷-۱۳۰۸- ریاست فرهنگ با آقای پرتوی بود. در این سال مدارس دولتی گیلان ۴۷ باب و مدارس ملی ۱۹ و مدارس خارجی ۳ و مدارس قدیمه ۷ و مکاتب ۲۴۵ باب بوده است. شماره کلیه شاگردان مدارس جدید و قدیم ۱۱۵۶۸ نفر که عده ذکور ۷۸۵۵ و اناث ۳۶۲۸ نفر میرسید فارغ التحصیلهای ابتدائی ذکور ۱۶۸ و اناث ۸۶ نفر، دوره اول متوسطه ذکور ۳۷ نفر بودند ولی دوره اول متوسطه اناث کامل نداشته است. عده کلی معلمان از زن و مرد ۶۵۱ نفر بود. برای توضیح کامل عده مدارس هر محل را متذکر میشویم.

اول - رشت و حومه :

۱- عده مدارس دولتی رشت ۷ باب که از این جمله دو باب دبیرستان شاهپور و شاهدخت و چهار باب شش کلاس ذکور و یک باب اناث بوده است.

۲- عده مدارس ملی ۱۶ باب، چهار باب ابتدائی ذکور، ده باب ابتدائی اناث و دو باب متوسطه.

۳- عده مدارس خارجی دو باب، یکی ذکور دارای سه کلاس متوسطه بانضمام ابتدائی و دیگری شامل کلاس اول متوسطه.

۴- حومه رشت پنج باب ابتدائی داشته است. فارغ التحصیلهای ابتدائی رشت ۱۷ نفر دوره اول متوسطه ۱۹ نفر و عده معلمین ۱۶ نفر بوده است.

دوم - بندر پهلوی :

۱- عدہ کل مدارس دولتی ۱۱ باب، ۲ باب متوسطہ ذکور، ۶ باب ابتدائی ذکور و ۲ باب انات و یکباب مختلط .

۲- عدہ کل مدارس ملی ۱۸ باب، سه باب متوسطہ ذکور، ۴ باب ابتدائی ذکور و یک باب مختلط و ۱۰ باب ابتدائی انات .

سوم - لاهیجان : ۵ باب ابتدائی ذکور و ۲ باب انات .

چهارم - لنگرود : ۲ » » » ۲ و ۲ ابتدائی انات .

پنجم - فومن : ۵ » » » »

ششم - تالشان : ۴ » » » »

هفتم - کوهپایه : ۲ » » » »

سال ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ - ریاست فرهنگ کیلان با آقای هادی خطیب

بود، وضع فرهنگ رشت و توابع به تفصیل در زیر شرح داده میشود .

اول - رشت و حومه :

۱- عدہ دبستان دولتی ۵ باب، کلیه شاگردان آن ۹۴۹ نفر .

۲- مدرسه دولتی دخترانه ۲ باب، یکباب متوسطه موسوم به دارالمعلمات که عدہ دختران دانش آموز آن ۱۱۹ نفر از دوره ابتدائی و ۲۰ نفر از دوره اول متوسطه فارغ التحصیل شدند . و یکباب هم دبستان شش کلاسه بانوان که دختران آن ۲۳۵ نفر بوده - از این عدہ ۱۴ نفر فارغ التحصیل شدند .

۳- دبیرستان ملی پسرانه ۲ باب، تعداد دانش آموز ۵۹۲ نفر، از دوره ابتدائی ۵۲ نفر و از دوره اول متوسطه ۷ نفر فارغ التحصیل شدند .

۴- دبستان ملی پسرانه ۷ باب شماره نو آموز ۱۰۷۰ نفر، قبولی

بیست و هشت نفر .

۵- دبستان ملی دخترانه ۱۱ باب، شاگرد ۱۳۰۹ نفر قبولی ۳۷ نفر

۶- دبیرستان ملی دخترانه ۱ باب ، شاگرد ۸۹ نفر ، قبولی ۷ نفر .

۷- حومه رشت ، ۵ باب دبستان دولتی با ۱۶۹ نفر شاگرد .

دوم- بندر بهاولی :

مدرسه دولتی ۱۱ باب ، شاگردان پسر ۱۴۴۲ ؛ و شاگردان دختر

۳۶۶ نفر قبولی دبستان پسرانه ۴۱ نفر و دخترانه ۲۰ نفر ، قبولی دوره

اول دبیرستان ۵ نفر .

سوم - لاهیجان : ۷ دبستان ، شاگردان پسر ۵۰۸ و دختر ۱۸۹ نفر .

چهارم- لنگرود : ۹ « « « « ۵۲۲ « « ۱۱۶ »

پنجم - فومن : ۵ « « « « ۲۵۸ نفر

ششم - تالشان : ۴ « « « « ۲۱۷ »

هفتم - کوپایه و رود بار : ۲ دبستان شاگردان پسر ۷۱ نفر .

بطور کلی گیلان در این سال ۷۲ باب مدرسه داشت که محصلین آن

بالغ بر ۷۳۰۶ و محصلات بالغ بر ۱۱۱۴ نفر میشد . در این سال برعکس

سالهای گذشته مدارس جدید بر مدارس قدیم فزونی داشت .

سال ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ - ریاست فرهنگ گیلان با آقای خطیب بود

آمار مدارس و تغییرات فرهنگی بقراریست که در زیر شرح داده میشود ،

اول - رشت :

۱- دبستان دولتی پسرانه ۵ باب ، عده شاگردان ۱۰۴۲ ، قبول

شدگان امتحان نهائی ۷۴ نفر .

۲- شاگردان دبیرستان شاهپور ۲۹۱ نفر و شاگردان شاهدخت

صد و بیست و هفت نفر .

۳- شاگردان دبستان دولتی بانوان ۲۵۶ نفر قبولی ۱۷ نفر .

۴- دبستان ملی پسران ۲ باب ، شماره شاگردان ۱۳۱۲ نفر و

قبولی دوره ابتدائی ۳۴ نفر.

۵- دبیرستان ملی پسران ۲ باب، شماره شاگردان ۷۱۱ نفر و
قبولی دوره متوسطه ۴۲ نفر.

۶- دبستان ملی دختران ۱۰ باب، شماره شاگردان ۹۷۶ نفر و قبولی
دوره ابتدائی ۴۷ نفر.

۷- دبیرستان ملی دختران ۳ باب، شماره شاگردان ۶۳۷ نفر و
قبولی دوره متوسطه ۴۷ نفر.

۸- در حومه رشت: دبستان پسران ۶ باب، شماره شاگردان
دویست و چهل و هشت نفر.

کلیه مدارس رشت در این سال ۳۶ باب بود محصلین ذکور ۳۶۰۵
نفر و اناث ۱۹۹۰ نفر، شماره قبول شدگان دوره ابتدائی ۲۸۰ و متوسطه
۳۲ نفر بوده است.

دوم - بندر پهلوی: دبستان دولتی ۱۱ باب، شماره شاگردان پسر
۱۵۰۹ نفر و دختر ۴۳۷ نفر قبولی دوره ابتدائی ۶۵ نفر.

سوم - لاهیجان: دبستان ۷ باب، شاگردان پسر در حدود ۵۸۷
و دختر ۱۸۸ نفر.

چهارم - لنگرود: دبستان ۹ باب، شاگردان پسر ۶۰۵
و دختر ۱۸۳ نفر.

پنجم - فومن: دبستان ۵ باب، شاگردان پسر ۲۸۵ نفر.

ششم - تالش: « ۴ » « ۲۱۳ »

هفتم - کوهپایه: « ۲ » « ۶۸ »

کلیه مدارس گیلان در این سال تا ۱۰ آذر ۱۳۱۵ ریاست فرهنگ
بعده آقای عبدالحسین صادقی نژاد بود که بتکامل فرهنگ این سامان

خدمات فراوان کرده اند. در سال ۱۳۱۰ - ۱۳۱۱ گیلان دارای مدارسی ذیل بود :

۱- رشت : دبستان دولتی پسران ۵ باب ، شماره شاگردان ۱۱۳۶ ، قبولی نهائی ۹۲ نفر

دبستان دولتی بانوان ۱ باب ، شماره شاگردان ۲۰۳ ، قبولی نهائی چهارده نفر

دبیرستان دولتی شاهدخت ۱ باب ، شماره شاگردان ۱۴۳ ، قبولی متوسطه سیزده نفر

دبستان ملی پسران ۹ باب ، شماره شاگردان ۱۸۰۹ ، قبولی ابتدائی هشتاد و پنج نفر

دبستان ملی دختران ۱۲ باب ، شماره شاگردان ۱۶۱۹ ، قبولی ابتدائی سی و چهار نفر

۲- حومه رشت : دبستان ۶ باب ، شماره شاگردان ۲۸۲ نفر
شماره کل دبستانهای رشت ۳۴ باب که دارای ۵۱۹۲ نفر محصل بوده و ۱۳۸ نفر فارغ التحصیل داشته است . شماره کل دبیرستانهای گیلان ۸ باب ، شماره شاگردان ۸۷۵ نفر شماره قبولی ۵ نفر . بطور کلی گیلان دارای ۷۴ باب مدرسه و ۹۳۶۵ نفر شاگرد و ۳۱۷ نفر فارغ التحصیل داشته است .

سال ۱۳۱۱-۱۳۱۲ - شماره دبستانهای رشت ۲۷ باب ، شماره شاگردان ۵۳۶۲ ، قبولی ۳۲۹ نفر

شماره دبستانهای حومه رشت ۵ باب ، شماره شاگردان ۲۷۹ نفر
شماره دبیرستانهای رشت ۶ باب ، شماره شاگردان ۵۸۳ نفر

قبولی ۲۱ نفر

شماره دبستانهای گیلان ۷۲ باب شماره شاگردان ۱۰۲۲۵ نفر

قبولی ۵۱۱ نفر

کلیه شاگردان دبستان پسران ۷۱۹۴ و دختران ۳۰۶۰ نفر - و نیز دانش آموزان دبیرستانهای پسران ۶۳۹ نفر و دختران ۱۸۷ نفر بوده است که از مجموع آنها ۵۴۷ نفر فارغ التحصیل گردیدند ۳۲۴ باب مکتب و ۷۲ باب نیز مدرسه قدیم وجود داشت .

سال ۱۳۱۳-۱۳۱۴ - شماره دبستانها ۷۰ و دبیرستانها ۸ باب ، شماره شاگردان دبستانهای پسران ۷۶۸۵ و دختران ۳۳۴۱ نفر ، شماره دانش آموزان دبیرستان پسران ۷۲۰ ، و دختران ۱۸۳ نفر . قبولی دوره ابتدایی ۵۱۴ ، دوره اول متوسطه ۳۵ و دوره دوم ۴۶ نفر بوده است .
عده مکاتب گیلان ۳۳۷ باب .

سال ۱۳۱۴-۱۳۱۵ - شماره دبستانها ۶۴ و دبیرستانها ۹ باب ، شماره شاگردان ذکور ۱۱۹۸۹ و اناث ۵۵۸۱ نفر بوده است . شماره مکاتب به ۲۹۷ باب تنزل کرده . در این سال یکباب دانشسرای مقدماتی در رشت تاسیس یافت که ۳۰ نفر دانش آموز داشت .

۱۳۱۴-۱۳۱۵ - شماره دبستانها ۶۶ باب با ۱۱۵۱۵ نفر شاگرد .

شماره دبیرستانها ۱۹ باب با ۱۱۶۰ نفر شاگرد .

شماره کودکستانها ۲ باب با ۷۰ نفر شاگرد .

و نیز ۲ کلاس اکابر با ۲۶ نفر داوطلب تحصیل و ۲۱۹ مکتب و

۶ باب مدرسه قدیم وجود داشت .

در این سال دانشسرای مقدماتی تکمیل شد .

از ۱۱ آذرماه ۱۳۱۵ آقای محمد ملک زاده بریاست فرهنگ گیلان

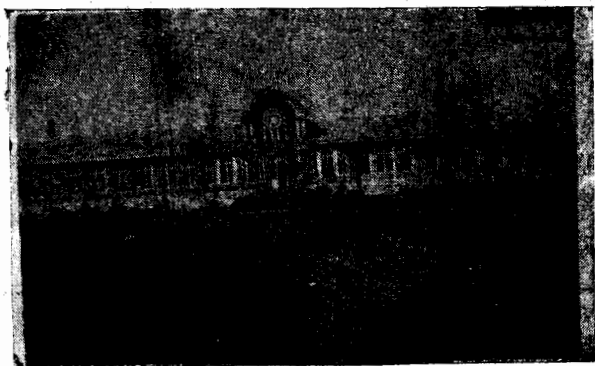
منصوب گردیدند و تا ۲۷ آبان ۱۳۱۸ باین سمت باقی بودند . از تاریخ ۲۸

آبان ماه ۱۳۱۸ تا ۳۰ خرداد ماه ۱۳۱۹ آقای رضی عدل امینی رئیس فرهنگ بودند. در این تاریخ ایشان بمرکز احضار و آقای علی اکبر آصف بازرس فرهنگ تا مرداد ماه ۱۳۱۹ به کفالت اداره برقرار گردیدند. تا اینکه در این ایام آقای مهدی کسروی بریاست فرهنگ گیلان منصوب شد و تا کنون در مقام خود باقی میباشند.

فهرست اسامی آموزشگاههای رشت در سال
 ۱۳۲۱ - ۱۳۲۲ (اعم از دبستان و دبیرستان و
 دانشسرا، پسران یادختران) (دولتی و ملی)
 و تاریخ تأسیس آنها

تاریخ تأسیس	نام آموزشگاهها	تاریخ تأسیس	نام آموزشگاهها	تاریخ تأسیس
۱۳۱۵	دبستان مهر	۲۲/۱۲۹۸	دبیرستان شاهپور	۱
۱۳۱۵	« بهار	۲۳/۱۳۱۳	دانشسرای پسران	۲
۱۳۱۵	« سروش	۲۴/۱۳۱۴	دانشسرای دختران	۳
۱۳۱۶	« ایران	۲۵/۱۲۹۰	دبیرستان اسلامی (ملی)	۴
۱۳۱۶	« صدر	۲۶/۱۲۹۰	دبیرستان قآآنی	۵
۱۳۱۹	« ژاله	۲۷/۱۳۰۶	« تربیت	۶
۱۳۱۹	« لاله	۲۸/۱۳۰۹	« لقمان	۷
۱۳۱۹	« کرد محله	۲۹/۱۲۸۲	« فروغ	۸
۱۳۱۹	« باقر آباد	۳۰/۱۳۰۰	« سعادت نسوان (ملی)	۹
۱۳۲۰	« زرجوی	۳۱/۱۳۰۵	« تربیت نسوان	۱۰
۱۲۸۴ (ملی)	« شرف	۳۲/۱۳۰۲	« بیک سعادت »	۱۱
۱۳۰۸	« قدسیه	۳۳/۱۳۰۳	« ناموس	۱۲
۱۳۰۹	« تمدن	۳۴/۱۳۰۶	« رهنمای سعادت نسوان»	۱۳
۱۳۰۲	« کورش	۳۵/۱۳۰۳	دبستان شماره ۱ فارابی	۱۴
۱۲۵۱	« انوشیروان	۳۶/۱۲۹۸	« ۲ عنصری	۱۵
۱۳۰۴	« امید	۳۷/۱۳۰۰	« ۳ کشاورزی»	۱۶
۱۲۹۲	« آزر میدخت	۳۸/۱۳۰۳	« ۴ رودگی	۱۷
۱۳۰۶	« علمیه	۳۹/۱۳۰۸	« ۵ دقیقی	۱۸
۱۳۱۵	« کوشیار شبانه	۴۰/۱۲۹۸	دولتی بانوان	۱۹
۱۲۸۷	« کود کستان انوشیروان	۴۱/۱۳۱۱	« نواختران	۲۰
۱۳۱۵	« ملی شمس	۴۲/۱۳۱۴	« ۱۲ دی دخترانه	۲۱

ديريستان شاهپور رشت

ديريستان شاهپور در سال ۱۲۹۸ زمان رياست فرهنگ آقاى دكتور صديق تشكيل گرديد . محل ديريستان در سبزه ميدان مكان كنوني اداره فرهنگ بود و بنام متوسطه نمره ۱ خوانده ميشد . در آن موقع آقاى محمد شبانى بمديريت و آقاى احمد نوائى بنظامت ديريستان منصوب گرديدند . پس از چندي كه آقاى شبانى بسمت مستشارى بصوب افغانستان اعزام گرديد آقاى نوائى بجای ایشان برگزيده شد . در اين هنگام كه اوضاع رشت بسبب انقلابات دگرگون بود . ديريستان از محل خود بخانه حاج داود انتقال يافت و چندي بكفالت كمال الدين ، و سپس بسپرستي آقاى سيد حسين سياس كفييل فرهنگ ، اداره ميشد . سرانجام در ابان ماه ۱۳۰۰ شمسی اوضاع رشت سامانى گرفت و در زمان كفالت فرهنگ حاجى ميرزا حسن رشديه وفلك المعالى امور ديريستان منظم تر اداره ميشد در

این مدت مدیر دبیرستان آقای شفیع خورشیدی و ناظم آقای مهریار بودند. در سال ۱۳۰۱ شمسی آقای دکتر صدیق دوباره بریاست فرهنگ گیلان تعیین گردیدند. آقای نوائی را بمدیري دبیرستان گماشتند. در زمان ایشان ودوره نظامت آقای میرزا حسین نیکخو دبیرستان بمحل سابق فرد بازگشت در ۱۳۰۲ که آقای محسن قریب بریاست فرهنگ منصوب شدند. مدیریت مدرسه را ابتدا آقای نوائی و سپس ابوالحسن خان میکه داشتند ونظامت را آقای مجید فرساد متمد گشتند. در سال ۱۳۰۳ که آقای تقی طائر بریاست فرهنگ تعیین گردیدند مدیر دبیرستان آقای عبدالحسین صادقی نژادبودند. در سال ۱۳۰۴ و ۱۳۰۵ رئیس فرهنگ و رئیس دبیرستان بی تغییر ماند، در همین موقع دوره اول متوسطه کامل گردید واز سال ۱۳۰۴ نخستین بار عده ای از سال سوم متوسطه فارغ التحصیل شدند.

در سال ۱۳۰۶ آقای محمد علی تربیت بریاست فرهنگ انتخاب گردیدند در این موقع دبیرستان بمدیریت آقای صادقی نژاد و نظامت آقای عیسی سمیعی اداره میشد. در سال ۱۳۰۷ آقای علی محمد پرتوی رئیس فرهنگ گیلان بودند و آقای کریم مصفی مدیریت دبیرستان را داشتند و آقای سمیعی همچنان عهده دار نظامت بود. در این سال کلاس چهارم بدبیرستان افزوده شد ولی چهار کلاس اول دوره ابتدائی حذف گردید ونام دبیرستان از مدرسه متوسطه نمره یک به متوسطه شاهپور تبدیل شد در سال ۱۳۰۸ آقای هادی خطیب لو بریاست فرهنگ منصوب گردیدند، و آقای شمس الدین جزایری سمت مدیریت و آقای سمیعی نظامت را داشتند در سال ۱۳۰۹ رئیس فرهنگ تغییری نکرد ولی مدیر دبیرستان آقای ضیاءالدین جناب و ناظم همچنان آقای سمیعی بود. کلاس پنجم نیز به

دیبرستان افزوده گشت و شماره دانش آموزان به ۲۹۱ نفر رسید. در سال ۱۳۱۰ آقای صادقی نژاد بریاست فرهنگ گیلان منصوب و آقای جناب همچنان بمدیریت برقرار و آقای ابراهیم فرزام بنظامت انتخاب گردند. کلاس ششم نیز دایر شد و شماره دانش آموزان به ۳۲۲ نفر بالغ گردید. در بهار سال ۱۳۱۱ دوازده نفر از دانش آموزان کلاس ششم متوسطه آماده امتحان نهائی شدند و از این میان پنج نفر موفق شده باخذ دیپلم متوسطه نائل آمدند و آقای موسی آذرنوش رتبه اول را احراز کرد. در سال ۱۳۱۱ و ۱۳۱۲ ریاست فرهنگ و مدیریت دیبرستان همچنان بعهده آقای صادقی- نژاد و جناب بود اما بنظامت دیبرستان را آقای نعمت الله فروزش داشت. در سال ۱۳۱۲-۱۳۱۳ آقای ابوالقاسم لشگری مدیر و آقای فروزش ناظم دیبرستان بودند. در سال ۱۳۱۳-۱۳۱۴ مدیریت دیبرستان به آقای حشمت- الله دهش احواله گردید. اتحاد شکل دانش آموزان از حیث لباس و کلاه و

نشان در سال مزبور انجام گرفت
در سال ۱۳۱۴-۱۳۱۵ آقای حسن
میرهنی مدیر دیبرستان و آقای
فروزش همچنان ناظم دیبرستان
بودند. در سال ۱۳۱۵-۱۳۱۶ آقای
ملک زاده بریاست فرهنگ گیلان
تعیین گردیدند و آقای مهدی گرامی
بسمت مدیریت دیبرستان منصوب
شدند.

« آقای گرامی مدیر دیبرستان »

در سال ۱۳۱۹ آقای مهدی کسروی از فرهنگ کرمان بفرهنگ گیلان انتقال یافتند و بریاست فرهنگ برقرار گردیدند. تا امروز آقای رئیس فرهنگ و آقای گرامی مدیر دیبرستان شاهپور در مقام خود باقی میباشند. فقط از سال

۱۳۱۹ نظامت دیرستان شاپور بعهده آقای ابراهیم فرزام واگذار گردید
کارکنان و دبیران دیرستان شاپور در سال تحصیلی ۱۳۲۱-۱۳۲۲ .
آقای مهدی گرامی لیسانسیه ریاضیات از خارجه رئیس دیرستان -
آقای ابراهیم فرزام دیپلمه متوسطه ناظم. آقایان شمس، رفیع و کیهانی دفتر دار
ومنشی. آقای عباس شجاع شفتی دیپلمه ادبی مهدی کتابخانه و آزمایشگاه .

« آقای ابو ترابیان لیسانسیه ریاضی » . « آقای طباطبائی لیسانسیه علوم تربیتی »
« دانشسرای عالی دیر ریاضی » . « و فلسفه دانشسرای عالی »

دبیران :

- ۱ - آقای ابو ترابیان احمد لیسانسیه ریاضی دانش سرای عالی
دبیر ریاضی .
- ۲ - آقای ازگمی باقر دیپلمه علمی دبیر ریاضی
- ۳ - آقای احتشام زاده سموئیل دبیر فیزیک و شیمی دوره اول .
- ۴ - آقای بخرد مظفر لیسانسیه فیزیک و شیمی دانشسرای عالی دبیر
فیزیک و شیمی .
- ۵ - آقای بهزاد محمود لیسانسیه طبیعی دانشسرای عالی دبیر طبیعی

- ۶- آقاي تائب محمد دبیر عربی .
 ۷- « تجويدلدارى ابوالفضل دبیر ورزش .
 ۸- « چراچيانس الکساندير دبیر فرانسه دوره اول .
 ۹- « حقیقی محمد دبیر خط .
 ۱۰- « دريايگی ناصر ديپلمه دانش سرای مقدماتی دبیر ریاضی

« آقاي طاعتی ليسانسيه زبان وادبيات » « آقاي معينی ليسانسيه فلسفه وعلوم »
 « فارسی دانشسرای عالی » « تربیتی دانشسرای عالی »

دوره اول .

- ۱۱- آقاي رسائی مقیم دبیر فرانسه .
 ۱۲- « زرین کلک امیر هوشنگ دبیر نقاشی .
 ۱۳- « شجاعی نعمت الله ليسانسيه طبیعی دانش سرای عالی
 دبیر طبیعی .

- ۱۴- آقاي شجاعی عباس ديپلمه ادبی دبیر تاریخ و جغرافیا دوره اول
 ۱۵- آقاي شيفارودي حسين دبیر فرانسه .

۱۶- آقای صمدی محمود دیلمه دانشسرای ادبی مقدماتی دبیر ادبیات دوره اول.

۱۷- آقای طاعتی عبدالعلی لیسانسیه زبان و ادبیات فارسی دبیر ادبیات و تاریخ و جغرافی.

۱۸- آقای طباطبائی احمد لیسانسیه فلسفه و علوم تربیتی دبیر

آقای بهزاد لیسانسیه طبیعی
دانشسرای عالی

آقای مستشاری لیسانسیه فیزیک و شیمی
دانشسرای عالی

فلسفه و ادبیات و بازرسی فنی.

۱۹- آقای کوچصفهانی محمد دیلمه دانشی سرای تربیت بدنی دبیر ورزش.

۲۰- آقای مستشاری سیدعلی لیسانسیه فیزیک و شیمی دانش-

سرای عالی دبیر فیزیک و شیمی

۲۱- آقای معینی محسن لیسانسیه فلسفه و علوم تربیتی دانش-

سرای عالی دبیر فلسفه و ادبیات و تاریخ و جغرافی

۲۲- آقای یزدانفر فریدونی لیسانسیه زبان دانش سرای عالی

دبیر فرانسه.

کارهای اجتماعی دیرستان

منظور از کارهای اجتماعی کارهایی است که سبب رشد و مایه تقویت حسن اجتماعی دانش آموزان میشود و آنها را به یک سلسله خصال بارز

« آقای فرزام دیلمه رشته ادبی »
« ناظم دیرستان »

« آقای شفا رودی دیرفرانسه »
دوره دوم متوسطه

که لازمه زندگی امروز است مانند همکاری و استقلال رأی و اعتماد بنفس و کاردانی و تدبیر قوه اراده آشنا میسازد.

برای حصول این مقصود هر دیرستان به تشکیل انجمن های گوناگون مبادرت میورزد تا صحنه ای از عالم اجتماع در محیط کوچک مدرسه پدید آورد و از این راه طرز کار کردن با جامعه و روش همکاری را بدانش آموزان بیاموزد و حس مسئولیت و توحید مساعی و روح تعاون و همبستگی و اتفاق رأی را در میان همه متعلمان ترویج کند. پس وظیفه دیرستان جز آموختن دانش و بالا بردن سطح معلومات و پایه تحصیلات دانش آموزان یکی تربیت روح اجتماعی است. این کارها را شاگردان بسابقه

هیل و ذوق شخصی بدون هیچگونه الزام انجام میدهند و اگر چه در تحصیلات رسمی این کارها جزو دستور و برنامه نیست اما باندازه ای در پرورش حس اجتماعی و دمیدن روح تعاون میان محصلین مؤثر است که هیچ دبیرستان از توجه بدان غافل نمیتواند نشست.

اداره انجمنها بعد از خود دانش آموزان و اگذار میشود و دیگران

« آقای احتشام زاده »

« دبیر فیزیک و شیمی دوره اول »

« آقای ازگمی »

« دیپلمه علمی دبیر ریاضی »

را کارهای آن دخالت نیست. هر انجمن سرپرستی دارد که تنها کارمندان را راهنمایی میکند. کارمندان هر انجمن برای اجرای مرام و پیشرفت مقصود عدهای را بعنوان هیئت رئیسه از میان خود انتخاب میکنند و در هر ماه یکی دو روز جلساتی تشکیل میدهند. پیرامون برنامه کاربیخت و مطالعه می پردازند. دبیرستان شاپور چون از فواید تربیتی کارهای اجتماعی آگاه بود سال پیش هم به تشکیل چند انجمن پرداخت و دانش آموزان را در پیشرفت مقصود راهنمایی کرد. اینک خلاصه کارهای چند انجمن را در اینجا می آوریم و در این مقام متذکر میشویم که آقای احمد طباطبائی دبیر ادبیات سرپرست کارهای اجتماعی بودند.

انجمن سخنرانی

این انجمن بقصد پرورش قوه بیان و نیروی سخنرانی دانش آموزان بر پا گردید تا دانش آموزان حجب و کمروئی نابجا را که از مختصات تربیت فرسوده قدیم است کنار گذاشته درسخترانی ورزیده شوند و بتوانند

« آقای کریم اخوان »

« آقای صمدی »

« دبیلیمه ادبی دبیر ادبیات دوره اول » « شاگرد اول سال ششم رشته ادبی »

در اجتماعات بزرگتر بصحبت پردازند در هر هفته یکبار روزهای پنجشنبه مجالسات سخنرانی در تالار دبیرستان دایر بود و آقایان دبیران و دانش آموزان در پیرامون موضوعات علمی و اخلاقی و تربیتی بسخترانی می پرداختند. اولین جلسه سخنرانی با لطف بیان آقای رئیس فرهنگ شروع شد ایشان در باره ادامه این روش نیکو و دعوت از آقایان دبیران برای شرکت در سخنرانی و تشویق دانش آموزان باستقبال این روش صحبت کردند. در این سال نخستین از آقایان دبیران برای دانش آموزان در پیرامون موضوعاتی که خود پیشنهاد نموده اند سخنرانی کردند که نام آنان با

موضوع سخنرانی ذکر میشود .

آقای بهزاد دبیر علوم طبیعی درباره اصول انبساط و نظریه داروین .

» ازگمی » ریاضی » نظریه نسبی انشتین

» طاعتی » ادبیات » فلسفه دکارت

» معینی » فلسفه و علوم درباره رنج و خوشی

عباس شجاعی شفتی دیلمی ادبی درباره تاریخچه بهداشت و اهمیت آن

از فضایی خارج که بدعوت انجمن سخنرانی کردند :

آقای جهانگیر سرتیب پور درباره تقدیس مقام معلم و محصل

» مهندس رضا درباره راز آفرینش

» دکتر محمد معین درباره تمدن

از دانش آموزان :

آقای کریم اخوان دانش آموز سال ششم رشته ادبی درباره معرفی

کتاب آئین دوست یابی .

آقای توتونچی دانش آموز سال ششم رشته ریاضی درباره تاریخچه

پیدایش هواپیما .

آقای خرسندی دانش آموز سال پنجم درباره ترجمه حال ابن مقفع

دانشمند بزرگ ایرانی .

آقای رضا جوئی دانش آموز سال ششم رشته ریاضی در باره

راز موفقیت .

آقای محمد امشه ای دانش آموز سال ششم رشته ادبی در باره

میراث گذشتگان .

آقای ابوالقاسم امشه ای دانش آموز سال پنجم در باره عظمت مقام

پیغمبر اسلام محمد (ص).

آقای کهنیم دانش آموز سال چهارم درباره تکامل سیاسی در زمان
ساسانیان .

آقای داود زاده دانش آموز سال سوم درباره بزرگترین شمشیر.

انجمن نکوئی

سال گذشته زندگی ناساز و تنگ دستی در میان طبقه دانش آموزان
نیز محسوس افتاد .

آقای رئیس فرهنگ بقصد اعانت دانش آموزان بی چیز در یکی از
جلسات سخنرانی با بیان مؤثر و عطوفت آمیز محصلین را به تشکیل این
انجمن دعوت فرمودند در همان جلسه دانش آموزان فراخور استعداد مالی
هر یک مبلغی پرداختند یا تعهد کردند و با این عمل نیک پایه انجمن را بنیاد
نهادند از هر کلاس دو نفر دانش آموز برای نظارت در امر دخل و
خرج انجمن بعنوان هیئت رئیسه انتخاب شدند که ذیلا اسامی آنان
ذکر می شود :

آقای کریم اخوان از ششم ادبی رئیس

» محمد امشهای از ششم ادبی منشی

» توتونچی از ششم ریاضی

» کوکی »

» رضاقدچی » طبیعی صندوقدار

» طواف »

آقای ابوالقاسم امشه‌ای از سال پنجم .

آقای تقی قندچی از سال پنجم .

اینک صورت کلی کارهای انجمن نکوئی نقل میشود و صورت ریز درآمد و هزینه انجمن در دفتر دبیرستان شاهپور مضبوط است .

صورت درآمد

در اولین روزی که آقای رئیس فرهنگ عنوان تأسیس انجمن را مطرح فرمودند بوسیله دانش آموزان ۵۸۰ ریال جمع آوری گردید .

وجوهی که از آقایان دبیران اخذ گردید بالغ بر ۶۴۰ ریال شد و از میان وجوهی که از آقایان دبیران آقای مستشاری و نعمت‌الله شجاعی و ازگمی و شفا رودی و طاعتی کمک قابل توجه فرمودند .

وجوهی که آقایان دانش -

« آقای هوشیدر شاگرد اول »

« سال ششم رشته طبیعی »

آموزان کلاس بکلان میان خود جمع آوری کردند و به صندوق انجمن

تحویل دادند بالغ بر ۷۵۰ ریال که از میان کمک دانش آموزان کلاس پنجم و کلاس ششم ادبی قابل توجه بود و شایسته تقدیر است .

اشخاص نیک‌نهادی در خارج از محیط دبیرستان نیز با انجمن کمک کردند از قبیل آقای رحیم صفاری ۱۰۰۰ ریال و آقای احمد علی امشه‌ای ۱۵۰۰ ریال ، جمع کل وجوه دریافتی امسال ۹۹۵۸۷۵ ریال بوده است . علاوه بر کمک‌های نقدی بعضی از دانش آموزان کمک‌های جنسی

نیز کرده اند که از ذکر آنان چشم می‌پوشیم.

صورت‌ها: ینه

وجوه دریافتی بمصارف ضروری رسید که خلاصه آن ذکر میشود:
بابت خرید لوازم تحریر مانند برگه‌های امتحانی، سر قلم، جوهر،
مداد، دفتر کار، کاغذ خطی ۹۹۳ر۵۰ ریال.

کمک نقدی بدانش آموزان بی‌بضاعت ۳۵۰ ریال

» بابت خرید لباس برای دانش آموزان ۲۴۲۰

» بابت خرید کفش برای دانش آموزان ۷۳۰

» بابت خرید جوراب برای دانش آموزان ۱۲۴

وجوهی که در چند نوبت بمستخدمین دبیرستان پرداخته شد

ریال ۴۰۳۰

ریال ۸۶۴۷ر۵۰

جمع مخارج

« آقای تقی قندچی شاگرد اول »

« سال پنجم »

« آقای علی رضا جوئی شاگرد اول »

« سال ششم رشته ریاضی »

از آنچه باقی مانده بود هیئت رئیسه انجمن مبلغ ۵۰۰ ریال را به

وسیله اداره فرهنگ ببانگ سپردند
تا مایه ای برای کار دانش آموزان
سال آینده فراهم آید و این سنت
پسندیده همچنان ادامه یابد.

مبلغ اندکی نیز با تصویب
انجمن صرف هزینه جشن پایان سال
تحصیلی گردید.

کارمندان انجمن کوشش « آقای ابوالقاسم امشه ای شاگرد دوم »
« سال پنجم » داشتند که دانش آموزان خود بطیب

خاطر و صفای باطن به رفقای بی بضاعت تحصیلی کمک نمایند و در این راه
تحمیل روا ندارند.

اداره دبیرستان در کارهای انجمن هیچگونه دخالتی نداشته است.

انجمن نمایش و موسیقی

کارمندان انجمن نمایش و موسیقی يك عده از دانش آموزان با ذوق و استعدادی بودند که در تمام جلسات سخنرانی با هنر های قابل تحسین خود آقایان دبیران و دانش آموزان را بخود جذب مینمودند .

ارکستر، دبیرستان را آقای سورن استپانیان (نوازنده وطن) دانش آموز سال پنجم اداره میکرد و سایر دانش آموزان نوازنده که بایشان همکاری میکردند عبارت بودند از :

۱- شاهین هارطونیان دانش آموز سال ششم طبیعی نوازنده ویولون

۲- داود داودزاده « « « « ریاضی « « « «

۳- کریم رحمت سمیعی دانش آموز سال پنجم نوازنده آکوردیون

۴- فضل الله آصف « « « « چهارم « « « « ویولون

۵- شکرالله رادپور « « « « « « « «

۶- سرگی باغداساریان « « « « « « « « ماندولین

۷- آرمناک قهرمانیان « « « « « « « «

۸- ناصر سمیعی دانش آموز سال سوم نوازنده ویولون

۹- شاهین ظریفیان « « « « دوم « « « « بنجو

۱۰- بابایانس « « « « « « « « ویولون

۱۱- واحه اکاشیان « « « سوم « « « « جاز

يك عده از دانش آموزان استعداد نمایش و تجسم احوال و قریحه

تقلید و ابتکار عمل داشتند و روزهای پنجشنبه در صحنه دیرستان باشوق فراوان با یفای «رل» خود میکوشیدند.

در اوایل جلسات سخنرانی نخبه ای از دانش آموزان با ذوق که در فن تئاتر سر آمد اقران بودند صحنه دیرستان را اداره میکردند ولی برای آنکه همه اوقات آن عده در این راه تباه نشود و از امر مطالعه و کار

« آقای رهبر روشندل شاگرد اول »
« سال سوم دیرستان »

« آقای داود زاده شاگرد دوم »
« سال سوم دیرستان »

تحصیلی بازمانند مقرر شد که هر کلاس در هر هفته مسئول يك نمایش باشد و آن کلاس خود نمایشنامه سودمندی تهیه کند و بازیگران آنرا از میانه خود برگزینند. باین طریق مسئولیت ایفای تئاتر از گرده عده معدودی برداشته شد و میان همه کلاسها نوبه بنوبه تقسیم گردید.

نخست کلاس ششم ادبی و سپس کلاس پنجم و چهارم و سوم این وظیفه را بعهده گرفتند و تئاتر جلسات سخنرانی را اداره کردند.

ذیلا عنوان چند تئاتر که در صحنه دیرستان داده شد آورده میشود
تئاتر « مهندس پل ».

« عمورجب بچه شده ».

تآتر « حاجی خسیس » .

» « دکتر مالاریا » .

» « پزشك نادان » .

» « بازگشت نابهنگام حاجی » .

يك تآتر تاریخی « جیجك علیشاه » .

تآتر اخیر الذکر که بشرکت دانش آموزان کلاس سوم ایفا گردید چون مورد توجه اولیای دبیرستان واقع شد و دانش آموزان مزبور لیاقت خود را در این تآتر نشان دادند . بار دیگر در شب جشن پایان سال تحصیلی دانش آموزان بمعرض نمایش درآمد .

آقای عباس شجاعی در جلسات سخنرانی مسؤول تنظیم و زیبائی صحنه و تربیت و آراستنی بازیگران بودند و در همه این مقام حسن سلیقه ایشان محرز بود .

انجمن ورزش

بمنظور تحريك ذوق ورزش و تعميم بازيهاي مفرح و گونا گون

تشكيل شد. اين انجمن كارمندان خود را تشويق ميكرد كه بهنگام فراغت بعمليات ورزشي واقسام بازيها كه وسائل آنها در دبیرستان فراهم بودمي پردازند و در ضمن آنكه به نيروي تن كمك ميكند خود را براي مسابقه هاي ورزشي با دبیرستانهاي ديگر نيز آماده سازند.

« آقای تحویل‌داری دبیر ورزش »

دسته های فوتبال دبیرستان اعم از خردسال و کلانسال هفته ای دو روز (روزهای درشنبه و پنجشنبه) پس از تعطیل دبیرستان با نظارت آقای گرامی رئیس دبیرستان و آقای تحویل‌داری دبیر ورزش به تمرین فوتبال در زمین ورزش می پرداختند و دسته های والیبال و باسکت بال در مواقع بیکاری وساعات رسمی ورزش بیازی مشغول میشدند.

از میان سایر اقسام ورزش که در دبیرستان معمول بود تنیس و پینک و پونگ و پرش های مختلف و وزنه پرانی و دوچرخه سواری و دو میدانی را باید نام برد.

خردسالان دسته فوتبال دبیرستان شاهپور در تاریخ ۲۳، ۲۲، ۲۱ از

میان دسته های دبیرستانهای رشت قهرمان شناخته شدند و کلا نسالان دسته

فوتبال باز در تاریخ ۲۳ ر ۲۲ بر
حریف پیروز آمده گوی سبقت را
از همگنان ربودند .

دسته اخیر الذکر در مسابقه
دوستانه ای که در تاریخ آدینه ششم
خرداد ماه با سربازان سرخ بعمل
آورد . در بازی موفق گردید و با

نتیجه يك بر هیچ مسابقه را برد . « آقای کوچصفهانی دیپلمه دانشسرای
« تربیت بدنی دبیرورزش »
دسته والیبالی دبیرستان در

مسابقه داخلی روز ۲۵ ر ۹ ر ۱۳۲۱ پیروز شد و کلاس ششم طبیعی قهرمان
شناخته شد و دسته باسکت بال هم در تاریخ ۲۷ ر ۱۱ ر ۲۲ بر حریف غالب
گردید و کلاس ششم ریاضی قهرمان شد .

اینک برای تشویق دانش آموزان نیرومند و ورزشکار اسامی دسته
کلا نسال فوتبال را که در همه مسابقه ها پیروز گردیدند در سالنامه درج
می کنیم .

۱- ارتوش انانیاں	دانش آموز سال ششم طبیعی
۲- شاپور حقشنو	» » پنجم
۳- محمد شهنازی	» » »
۴- روسن ظریفیان	» » »
۵- عباسعلی صباحی	» » سوم
۶- نورالله عضدی دیلمی	» » ششم طبیعی

دانش آموز سال ششم ریاضی	۷- یوسف فتوحی
»	۸- ارمناک قهرمانی
»	۹- احمد نبی پور
»	۱۰- سیرگی هارطون زاده
»	۱۱- ابراهیم بشکرچی
ششم طبیعی	

آزمایشگاهها

علمای امروز بر این عقیده اند که آموزش باید مجرد از عمل و آزمایش بنا شود تا دانش آموز بیامیه و سطحی باز نیاید و در کسب علوم و سعت نظری بهمرساند. دروسی که

تنها نظری هستند و از دسترس عمل و تجربه بدور میباشند دریافت آنها نه فقط دشوار و خسته کننده و ملال انگیزند بلکه از صفحه خاطر نیز به زودی زدوده میشوند و آنچه بامشقت در گنجینه ذهن اندوخته شده و به -

آسانی از یاد میرود. از آن گذشته «آقای عباس شجاع شفتی دیلمه ادبی» معلوماتی که متکی به تجربه نباشد و متصدی آزمایشگاه و کتابخانه دبیرستان مصون از اشتباه نمیتواند بود و نتیجه آن ثابت و قطعی نمیتواند شد بر خلاف آنچه بیاری حس و مدد تجربه و تمرین آموخته میشود در خاطر متعلم جایگزین میگردد و ایمان دانش آموز بصحت آن دوچندان میشود.

بیاری مشاهده و تجربه ذهن از زیر بار قیود معلومات خشک خلاص می یابد و گریبان انسان از محیط فرض و خیال بدرآمده بعالم حقیقت آمیز عمل و کار مواجه میشود. هر درس که بر پایه عمل نهاده شد نشاط انگیز میگردد و دقت نظر و فعالیت و پشت کار و سرعت انتقال و حس همکاری را در دانش آموز بیدار میکند نیروی ابتکار وی پرورش می یابد و زمینه ارتقاء فکر در او هموار میشود.

ذیرستان شاهپور در سال تحصیلی گذشته کوشیده است که از دیران خیر خود استفاده کامل بکند و تدریس فیزیک و شیمی و طبیعی را تا آنجا که وسایل کار مهیاست با تمرین و تجربه توأم سازد.

آقایان مستشاری و بخرد و احتشام زاده دیران محبوب فیزیک و شیمی و آقایان بهزاد و شجاعی دیران آزموده علوم طبیعی فراخور برنامه تحصیلات دانش آموزان کلاسهای مختلف را در هر هفته با آزمایشگاه هدایت میفرمودند و دقایق علوم را بمدد تجربه ملکه ذهن دانش آموزان میساختند آزمایشگاه دیرستان شاهپور رفته رفته توسعه یافته و تکمیل شده و شاید از جهت دارا بودن وسایل لازم و مجهز یکی از آزمایشگاههای قابل توجه و سودمند تربیتی ما باشد.

آزمایشگاه فیزیک و شیمی و طبیعی شامل یک اتاق بزرگ در جهت شرقی و یک تالار و اتاق بزرگ دیگر و یک اتاق کوچکتر در جهت غربی راهرو دیرستان است.

در آزمایشگاه فیزیک قفسه هائی دورا دور اطاق قرار دارند که آلات و ادوات چند از قبیل ماشینها و لولهها و پیلها و عدسیهای گوناگون در درون آنها چیده شده است در آزمایشگاه شیمی جابجها و ظرفها و لوله های بلوری آزمایشی و چراغهای الکلی و غیره و تمام موادی که بکار ساختنی عناصر مورد آزمایش میآید برای عمل مهیاست در آزمایشگاه علوم طبیعی تصاویر مختلف و نمونه های گوناگون از جانوران و گیاهان که بیشتر جنبه محلی دارند و با دست دانش آموزان خشکیده شده اند همچنین نمونه احجار گوناگون دیده میشوند.

در هر آزمایش دانش آموزان بدسته های دو تا چهار نفری تقسیم میشوند و هر دسته بکار می پردازند کار هر دسته را دیر معین میکند و

اسباهای لازم را برای کار روی میزهای بزرگ و کوچک که با شیر آب
مجهز است در دسترس دانش آموزان میگذارد.

« دانش آموزان در آزمایشگاه شیمی مشغول آزمایش میباشند »
تصدی آزمایشگاه های دبیرستان با آقای عباس شجاعی جوان
فعال و کوشنده است .
آقای عباس شجاعی علاوه بر تنظیم اشیاء و اثاثیه آزمایشگاه به تهیه
و ترسیم بعضی لوازم و وسایل کار که حاکی از حسن سلیقه ایشان است
موفق آمده اند .

« دانش آموزان در آزمایشگاه فیزیک مشغول آزمایش میباشند »

جشن فرهنگی

پانزدهم بهمن

جشن فرهنگی سال پیش در سالون سخنرانی دبیرستان شاه پور بر پا گردید
جناب آقای نادر آراسته استنادار و روسای ادارات و دبیران و آموزگاران

« دانش آموزان سال ششم طبیعی »

و کارکنان فرهنگ و جمعی از اولیای دانش آموزان حضور داشتند .
نخست یکی از دانش آموزان خطابه ای مبنی بر اهمیت روز پانزدهم
بهمن و تجلیل مقام معلم و وظیفه محصل ایراد کرد . سپس آقای بهاری
و کیل پایه یک دادگستری گیلان و کارمند شورای فرهنگ شمه ای از
تاریخچه شورای عالی فرهنگ و منظور از تشکیل و وظیفه و هدف آن بیان

نمودند و در پایان سخنرانی خود یک‌کده از آقایان فرهنگ پروران گیلان و دبیران و آموزگاران و کارکنان اداری فرهنگ را که مورد قدر دانی اداره فرهنگ بودند و برای آنان از وزارت متبوعه تقاضای نشان و مدال شده بود نام بردند. پس از آقای بهاری آقای رئیس فرهنگ به سخنرانی پرداختند و از عظمت مقام این روز در نظر فرهنگیان شمه‌ای صحبت داشتند و نیز از وضع فرهنگی سال پیش و تعداد آموزشگاهها و دبیران و آموزگاران گیلان و از مرتبه فرهنگی گیلان در میان سایر شهرستانهای شمال و آمار دانش‌آموزان قبول شده به تفصیل سخن راندند (چون این آمار شاهد رشد فرهنگی گیلان در سال ۱۳۲۰-۱۳۲۱ است بتفصیل آن می‌پردازیم).

آقای رئیس فرهنگ در پایان سخنرانی از جناب آقای استاندار درخواست کردند که گواهی نامه دانش‌آموزان را ب‌ادست خود میان آنان توزیع فرمایند. پس از توزیع گواهی نامه و صحبت کوتاه جناب آقای استاندار مبنی بر سپاسگزاری از خدمات فرهنگی آقای رئیس فرهنگ مجلس جشن پایان یافت و صورت داوطلبان امتحانات دوره ابتدایی و متوسطه و کلاسهای تخصصی را در سال تحصیلی ۱۳۲۰-۱۳۲۱ در آخر سالنامه نقل میکنیم.

جشن پایان سال تحصیلی

دانش آموزان

« دانش آموزان سال ششم رشته ریاضی و ادبی »

بشکرانه موفقیت در امتحان نهایی و فراغ تحصیل از دوره متوسطه دانش آموزان سال پنجم و رشته های تخصصی در عصر پنجشنبه ۲۶ خرداد ماه جشن در سالن دبیرستان شاهیپور بر پا گردید.

برنامه متنوع جشن با سخنرانی کوتاه و خیر مقدم آقای گرامی رئیس دبیرستان آغاز شد، آقای گرامی در ضمن صحبت خود اشاره کردند که جشن امشب در سایه توحید مساعی و فعالیت دانش آموزان وجود گرفته و اداره دبیرستان در تهیه وسائل و تجلیل و تزیین سالن و تنظیم برنامه دخالتی نداشته است.

سپس آقای کریم اخوان شاگرد اول رشته ادبی بگزارش کارهای اجتماعی دبیرستان پرداختند و در مقدمه بعنوان ترجمان احساسات دوستان تحصیلی خود را از زحمات آقایان دبیران اظهار سپاسگزاری نمودند و چون این مقدمه شاهد حق شناسی و رابطه علمی دانش آموزان و دبیران است در اینجا آورده میشود.

« پیش از آنکه گزارش کارهای اجتماعی را بعرض برسانم از آقایان اجازه میخواهم که بیک اصل مهمتری بپردازم. اینجانب امشب بعهده گرفته ام که ترجمان احساسات بیش از صد نفر از فارغ التحصیلان این دبیرستان باشم بمناسبت پایان تحصیلی از آقایان دبیران و مربیان محترم که در طی سالیان دراز در تربیت استعداد و در زندگی فکر و تلطف ذوق با زحمات فراوان متحمل شده اند سپاسگزاری نمایم، ضیق وقت و محدودیت دایره الفاظ مجالی برای بیان معانی و احساسات نخواهد گذاشت که ماهمه آنچه که در دل داریم بر زبان آوریم، همگان میدانیم که استعداد

« دانش آموزان سال پنجم دبیرستان »

هر قدر قوی و توانا بدرک معانی باشد چون تربیت نشود ضایع میماند و این

نکته نیز محل انکار نیست که هر کس کم و بیش با رقه و اخگری از گوهر استعداد در روح و ذوقی در دل دارد اما وظیفهٔ مربی آنست که آن بارقه و اخگر را فروزندگی بخشد و آن ذوق را آبیاری کند و نیکو پروراند تا فایده و اثری از خود بروز دهد.

اثر فروزنده که از روح و استعداد برمیخیزد يك بهرهٔ آن از پرتو نتیجهٔ مستقیم آموزش و پرورش و زحمات بیدریغ استاد است. مقصود ما از این بیان آنست که شالودهٔ زندگی در مدرسه ریخته می‌شود و معمار هنرمند آن مربی است که باب دانش را بروی شاگرد باز میکند و آنچه که در گنجۀ خاطر دارد برایگان بما می‌بخشد.

بناچار ما در زندگی هر نقشی که بازی می‌کنیم و هر اثر بارزی که از ما ظاهر میگردد آن اثر و آن نقش نتیجهٔ پرورش دیران گرانمایهٔ ماست و ما همیشه و در همه حال رهین منت و سپاسگزاری قلبی ایشان هستیم. ما از میان دروسی که امسال خوانده ایم یکدرس تابندگی و برجستگی خاص داشت و آن درس محبت و مودت بود. حق آنست که امسال با چنان محبت و خوش رفتاری بتعلیم ما پرداختند و با نیکی های خود ما را فریفتهٔ محاسن اخلاقی خویش ساختند که بخلاف گفتهٔ آن شاعر (درس محبت را در دفتر یافتیم) خاطره های شیرین امسال هرگز از قلب ما منفک نمیکردد و از تأثیر نفس دلنواز و تدبیر عاقلانهٔ ایشان برای زندگی آینده اندوخته های ذقیمت فراهم آورده ایم، آنانی که امسال با ما نبودند از درجهٔ شوق ما آگاه نیستند و یقین نمی‌توانند میزان امتنان و حقه‌شناسی ما را دریابند زیرا: ذوق باده ندانی بخدا تانچشی، اگر ما در این باره بهمین مختصر اکتفا کردیم برای آنست که دیران عزیز ما بدانند که ما حق شناس هستیم و همیشه بجبران نیکی های ایشان میاندیشیم و از آنجا که عمل تابع

اندیشه است و بعبارت دیگر اندیشه مقدمه هر عملی است امیدواریم در عمل نیز حقیقت‌سناسی و امتنان خویش را ثابت کنیم .

ما هیچوقت فراموش نمیکنیم که امسال انجمن سخنرانی و نکوئی ما بیمن همت و کلام نافذ آقای رئیس فرهنگ رونق تمام یافته بود و ایشان با سخنان بلیغ که الحق همتای سحر حلال است ما را بحسن استقبال از انجمن ها تشویق میفرمودند .

همچنین از طرف همه فارغ التحصیل ها و کارمندان انجمن از رئیس محبوب و کاردان دبیرستان آقای گرامی تشکر می کنیم که در هیچ مورد

« دانش آموزان سال چهارم دبیرستان »

از بذل توجه ملاحظت آمیز نسبت بشاگردان و کارمندان انجمنها مضایقه نمی فرمودند و با روی گشاده و نظر صائب ما را در پیشرفت کارهای تحصیلی اجتماعی مساعدت نموده هایه تسهیل کار ما میشدند .

از آقای شجاع شفتی نیز با که کوشش خستگی ناپذیر کمک کار ما در امور اجتماعی بودند از جانب عموم تشکر میکنم .

پس از پایان صحبت آقای اخوان تاآثر « بازگشت ناپهنکام حاجی »

شورای فرهنگ

شهرستان رشت

شورای فرهنگ این شهرستان باستناد قانون تأسیس شعب شورای عالی فرهنگ در مرکز استانها و شهرستانها که در تاریخ ۱۴ شهریور ۱۳۰۶

« دانش آموزان سال سوم دبیرستان »

بتصویب رسیده بوجود آمده است . بموجب قانون مزبوره شورای در شهر های درجه اول (نظیر رشت) ۹ تن کارمند خواهد داشت .
کارمندان شورای عبارتند از رئیس فرهنگ که سمت ریاست شورای را دارد ، مدیر یکی از دانشسراهای مقدماتی ، یک نفر از دبیران درجه اول ، یک نفر از کارمندان انجمن شهرداری بمعرفی انجمن مزبور ، بقیه کارمندان از دانشمندان محل خواهند بود .

شورای فرهنگ اکنون سال دوم خود را می پیماید و آئین نامه
شوری مشتمل بر ۱۴ ماده و یک تبصره است که در چهارصد و سی امین

« دانش آموزان سال ششم در صحنه امتحانات »

جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ سه شنبه ۶ آبان ماه ۱۳۲۰ (زمان وزارت
آقای دکتر صدیق) بتصویب رسید و فوراً بکار بسته شد.

کارمندان اولیه شورای فرهنگ شهرستان رشت عبارت بودند از:

- ۱- آقای کسروی رئیس فرهنگ.
  - ۲- بهاءالدین اماشی
  - ۳- جهانگیر سرتیپ پور
  - ۴- محمد بهاری
  - ۵- محمد رضا آصف
  - ۶- کاظم مزدهی
  - ۷- مهدی گرامی
  - ۸- محمد کامکار
  - ۹- محمد رضا رفیع
- رئیس دبیرستان شاهپور
رئیس دانشسرای مقدماتی پسران
کارمند انجمن شهرداری

بعداً آقای محمد رضا آصف در تهران سکونت اختیار کردند و بجای ایشان آقای محسن اکبر بکارمندی شورای دعوت شدند و بجای

« تالار کتابخانه دبیرستان شاهپور رت »

آقای محمد کامکار هم که بنماینده گی فرهنگ بندر پهلوی تعیین شده بودند

« آقای عبدالحمید توتونچی »
« شاگرد دوم شعبه ریاضی »

مجد امشه
« شاگرد دوم سال ششم ادبی »

آقای ابراهیم رشیدی رئیس دانشسرای پسران انتخاب شدند .
از وظایف شوری اینست که در توسعه و ترقی فرهنگ عمومی و

ترویج زبان و ادبیات فارسی اهتمام ورزد، با اداره فرهنگ در رفع نواقص
و ایجاد آموزشگاههایی که موافق نیازمندی محیط است کمک کند.
برای ایجاد و تکمیل کتابخانه و قرائت خانه و موزه سعی بگمارد
در حل مشکلات فرهنگی کوشش نماید.
برای جمع آوری اشیاء و البسه قدیم و گرد آوردن قصص و ترانه ها
و امثال محلی و هر گونه خدمتی که موجب پیشرفت مردم شناسی است
با اداره فرهنگ کمک فکری کند.
همچنین وظائف دیگر . مدت عضویت کارمندان شوروی دو سال
است و هر ماه دو بار جلسه شوروی تشکیل می یابد.

فهرست اسما می دیران لیبیانسیه که در فرهنگ گیلان خدمت کرده اند

(×) نشانه اینست که در دیرستان شاهپور عهده دار تدریس بوده اند

نام خانوادگی و نام رشته تخصصی (بترتیب القباء)	نام خانوادگی و نام رشته تخصصی (بترتیب القباء)
آقای جداد محسن × تاریخ و جغرافیا	آقای آذرنوش موسی ریاضی
» حسینی حبیب الله × ریاضی	» آقاخان عبدالحسین »
» خاتمی ولی الله × تاریخ و جغرافیا	» ابطحی محمود × تاریخ و جغرافیا
» دانشجو حسین × فیزیک و شیمی	» ابوترابیان احمد × ریاضی
» رشیدی ابراهیم × ادبیات	» احمدزاده عباس زبان خارجه
» ستوده منوچهر ادبیات	» اعتمادی اسمعیل ریاضی
» سیف فخرالدین × تاریخ و جغرافیا	» افشار شیرازی احمد × ادبیات
» سرمست ابوالحسن × ادبیات	» اقصی رضا × فیزیک و شیمی
» شجاعی نعمت الله × طبیعی	» انصار محمد رضا × ادبیات منقول
» صدیق گوچکی محمد × ادبیات	» و معقول
» طاعتی عبدالعلی × ادبیات	» باباهادی غلامحسین طبیعی
» طباطبائی احمد × فلسفه و	» باقری عباس ریاضی
علوم تربیتی	» بخرد مظفر × فیزیک و شیمی
» عدل امینی رضی × ادبیات	» بهزاد محمود × طبیعی
» عشقپور مجتبی × ادبیات	» بینش پورغفار × ادبیات
» فرودی جمشید × ریاضی	» بازوکی رضا تاریخ و جغرافیا
» قاسمی غلامرضا فیزیک و شیمی	» تاج بخش ابراهیم فیزیک و شیمی
» قائمی ابراهیم ادبیات	» تاج بخش احمد تاریخ و جغرافیا
» کامکار محمد تاریخ و جغرافیا	» توفیقی اسمعیل فیزیک و شیمی
» کریمی بهمن میرزا × ادبیات	» توپسر کانی قاسم × ادبیات معقول
» کریمی بشر پرویز ادبیات	» و منقول
» گرامی مهدی × ریاضی	» جم نژاد حسن ریاضی

بقیه فهرست اسامی دبیران لیسانسیه

نام خانوادگی و نام رشته تخصصی	نام خانوادگی و نام رشته تخصصی
» مبرهن حسن × ریاضی	آقای معینی محسن × فلسفه و
آقای نویم احمد × ادبیات	علوم تربیتی
» نائل خانلری پرویز × ادبیات	» معتمد نصره الله × تاریخ و جغرافیا
» هندی رسول × ریاضی	» مستشاری سید علی × فیزیک و شیمی
» یزدانفر فریدون × زبان خارجه	» مقبلی احمد فیزیک و شیمی

عده کارمندان فرهنگ

عده دبیران			عده آموزگاران			سال
جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	
۶۱	۵۹	۲	۴۱۲	۱۹۴	۲۱۸	۱۷-۱۸
۱۲۵	۹۴	۳۱	۴۱۴	۲۷۴	۲۴۰	۱۸-۱۹
۱۲۷	۹۰	۳۷	۴۷۳	۲۱۲	۲۶۱	۲۰-۱۹
۱۲۵	۹۷	۲۸	۴۹۰	۲۲۹	۲۶۱	۲۰-۲۱
۱۲۰	—	—	۵۶۵	—	—	۲۲-۲۱

صورت‌امامی دانش آموزان دبیرستان شاهپور رشت

سال تحصیلی ۲۱-۲۲
کلاس يك شعبه ۱

نام خانوادگی و نام (بترتیب القباء)		نام خانوادگی و نام (بترتیب القباء)	
هوشنگ	مهر ابرزاده	مهدی	آذر هوشنگ
محمد رضا	شالچی تبریزی	محمد تقی	اخوین محمدی
فرخ	ضغم	احسان الله	اسکندری
رضا	طیبی	علی اصغر	اکبر
محمد	طیوری	ابراهیم علی	اکرامی استوار
صفر	عبدی تونکابنی	فتح الله	امانی سرداری
کاظم	عظیم زاده	اسمعیل	امیر کیایی
عباس	فرزان	محمد	بازار مج آبادی
مهدی	فروغی	محمد علی	بافکر میشامندانی
یعقوب	فیضخواه	محمد	بدر گوهری
کاظم	کاظم زاده بازرگان	ضیاء الدین	بنی هاشمی
بهمن	کیهان	اصغر	بهشتی
هادی	گنجیان	مهدی	بی آزاد
علی	گیلان دوست	حسن	پور بهشتیان ثابت
اوهان	ماه تیزی اوهانیان	فرج الله	تحمیلی
موسیس	ماه تیزی اوهانیان	محمد	توتونچیان
سیروس	مژدهی	محمد صادق	جعفری مذهب حقیقی
عباس	معظمی لواسانی	حسن	جو انمرد حقی
کاظم	میر پوریان	بهمن	جو اهری
اصغر	منصوری قانع	مهدی	حاجی اعتمادی
فریدون	میلانی	حسن	حیدری باطنی
علیرضا	مهران	اسکندر	خدا پرست حقی
احمد	نامیان	حسن	خوبنظر خوش نشین
علی	نعیمی	عباس	دریابگی
مهدی	وحدانی	محمدود	ذوق احساس
هازطون ملک باغدا سریانس لیثون		سیروس	روشن
		فریدون	زرشکی

کلاس يك شعبه ٢

نام خانوادگی و نام (بتر تیب القباء)		نام خانوادگی و نام (بتر تیب القباء)	
عباس	شرفخواه	ابراهیم	آذر مسار
سیروس	صفاری	احمد	اسلام دوست
نعمت الله	طهمورثی	سر کیس	اکاشیان اشرفی
اصغر	فراصت پور	حسین	اکبر حسینی
مهدی	فتح الله زاده	علی	انزانی
سیروس	فرسائی	ژور	اوانسیان
مهدی	فقیه حبیبی	حسین	باباهادی
حسن	قاسمزاده	غلامعلی	برادران جتیلی
حسن	کوکبی	فریدون	بلور چیان
غلامرضا	لاشائی	علی	بهرامی
حسین	لینب	لطیف	پور عظیم
محمد رضا	لنکرانیان	رضا	پیرورضوی
ناصر	محبی گیلانی	جلال	تقدیری
حسین	مرتضوی ایزدی	غلامحسین	توحیدی
رضا	مشکواتی	اسدالله	جمیری
ابوالقاسم	مصدق	مجید	حقشنو
هادی	مهنار زاهدانی	محمد حسن	حکیمی اشکوری
محمد صادق	ملک گیلانی	محمود	خارابی مقدم
نوری	مهری	سیروژ	دیر استپانی
هوشنگ	میرزنده دل	محمد اسمعیل	رزاقی یحسی
سورن	تارینیان	حسن	رهنما
یحیی	نوزاد	خشایار	سرتیب پور
حسن	وحدانی	هوشنگ	سرشار
میهمی	یوردانو پولوی	احمد علی	شعربانی

کلاس دوم

نام خانوادگی و نام		نام خانوادگی و نام	
محمد تقی	سمیع زاده	عبدالحسین	ابتهاج سمیعی
نظام	سید مرتضوی	محمد	آذر مند
امیر تیمور	شاهنگیان چور شری	عباس	اکبرزاده
حسن	شهیدی	محمد باقر	امام ناصری
یوسف	صمدزاده ثابت	بهمن	امینی
هازی	طار مسری	ارتاسیش	اوک قهرمانی
شاهین	ظریفیان	هارو طیون	بابایانسی
محمود	فرختر	میروس	بشری
اردشیر	کوچکپور	علی	پورطواف
محمد تقی	گنجیان	حسین	پیشماز زاده
حسن	متقی نوری	محمد تقی	تو تو نچیان
هوشنگ	مجلل	محمد ابراهیم	جلائی بیانی
پاشا	مشکواتی	خسرو	خسروی آذر بایجانی
احمد	مصری	محمد علی	خور گاهی
اسمعیل	نژاد ضیافت بخش	بهمن	دائی مژدهی
قهرمان	ندافی مزین اصلی	ابوالحسن	دادور
احمد	نقش پور	هاکوب	دیرقابر بلیانس
محمد علی	وطن آبادی	والودیا	دهز ادصابر
روبن	هوسپیانس	محمد حسین	رزازی فاضلی

کلاس سوم

نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی	نام
آذر هوشنگ	حسین	ابوالقاسم	سلامت ضابری
ابتهاج سمیعی	محمد رضا	رحیم	سلیم
افتخاری	پرویز	فریدون	سمیعی
اکاشیان اشرفی	واحه	ناصر	سمیعی
امانی سلبداری	امان الله	جلیل	سید شالچی
انصاری فومنی	صدرالدین	نصر الله	شادابی
امیر معز	اسد الله	کار نیک	شاهوردیان
باز قلعہ ای	محمود	محمد صادق	صادق خانجانی
جاویدی کیش	هادی	عباسعلی	صباحی ایمن
جفرودی	محمد جواد	محمد علی	طاهبازیان
حاتم	فریدون	مهدی	غلامعلیزاده شایگانی
خاوری	گیو	تیمور	فلاح نژاد تابکی
خباز شاعر	حسین	یعقوب	فرج الله زاده
خانعلی پور مقدم		احمد	فرختر
رمشدر خانی	محمد تقی	هوشنگ	فرساد
مور سندی	منوچهر	عطاء الله	فریدیان عراق
خوش الکان	محمد صادق	پرویز	فیلسوفی
دادور	عزت الله	تراب	کمائی
داود زاده	عزت الله	فرخ	کوچکپور
دلیلی منصوری	محمد حسین	یوسف	محسنی کوچصفهانی
دهبته ای	محمد	اردشیر	مربوط صادق
ذریتخواه	محمد علی	محمد تقی	موسوی
رحیم زاده	محمد حسن	محمد ابراهیم	نادری علیزاده
رخشنده تالی	احمد	حسین	نامیان
رهبرو شندل	یعقوب	محمد مهدی	وجدان برزلی
زمردی اردبیلی	موسی	هوشنگ	یحیائی

کلاس چهارم

نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی	نام
آصف	فضل الله	سیف الله	طهمورثی
اشکلکی	علیرضا	محمد حسین	عضدی دیلمی
اسلامدوست	علی اکبر	مرتضی	عظیم زاده
اوک قهرانی	ارمنک	منوچهر	علیزاده راستان
پرتوی دیلمی	منوچهر	مصطفی	فاطمی
پوربقرات	محمد کاظم	محمد	فتوحی
تحویلداری	نورالله	نصیر	فرزام
حقشنو	جمشید	ضیاءالدین	فرزانه
خامسی	حسن	هرمز	فروچی
خانوالی	اسمعیل	محمد	کاگران
خلیلی اشکلکی	سلیمان	فریدون	کوچکپور
خماسی فیاض	اسمعیل	موسی	کهنم
دادخواه	اکبر	کریم	کیهان
رادپور	شکری	بدیع الله	شیدی
رضائی	علی اصغر	حسن	مقدم ضیابری
زرگری	احمد	حسین	میرموجی
زیده سرانی	شاپور	احمد	نبی پور
سلیمانی	جواد	مصطفی	نظری منتظری
سلیمی اشکوری	زین العابدین	عبد الحمید	نیازی
شادبهر	ساسان	مهدی	وثوق روحانی
شاهنکیان خورشیدی	احمد	محمد اسمعیل	واعظ قائمی
شهرستانی	نعمه الله	سرگی	هارطون باغدار ساریانس سرگی
طاهر رشتی	سیاوش		

گلاس پنجم

نام خانوادگی	نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی
رحمت سمیعی	کریم	عطاءالله	آصف
شهنازی	محمد	هادی	ادیب سمیعی
صارمی	سید علی محمد	سورن	استیانیانس
طباطبائی گیلانی	سید کاظم	هوشنگ	افتخاری
ظریفیان	روبن	محمد تقی	الماسی
عطار همدانی	منصور	ابوالقاسم	امشاهی
فداوزنجانی میانچی	بدرالدین	محمود	انصار
خرقانوخواه	محمد تقی	محمد مهدی	انصاری گیلانی
فرهنگی ثابت	نصرت الله	موسی	احمد علی آبادی
فیلسوفی	جهانگیر	اکبر	بهشتی
قندچی	تقی	حسین	نایب
کنار سری	سید جلال	محمد تقی	تویسرکانی
کوچاک رشتی	مهدی	قاسم	چرمچی
کاظم موسوی	محمد رضا	شاپور	حقیقشنو
گروسی	سید ناصر	سید محمد	خانخالی
محمود بیانی	محمد مهدی	محمد حسین	خوبنظر خوش نشین
مستوفی	گدا علی	مهدی	خورسندی کوچصفهانی
مسیحا	سیاوش	جهانگیر	خسروانی
معتضد منجمی	عبدالله	اردوش	دیر آکوبیانس
مظفرزاده رودسری	باقر	سروش	رهبر کسروی
نیکروان	گیو	هادی	رئیس سمیعی

کلاس ششم رشته طبیعی

نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی	نام
اربابی	میر حسن	رضا	قندچی
اسکندانی	محمد اسمعیل	فریدون	قهرمان قاجار
انانیان	ارتوش	جعفر	کاظمیان
بشرا	علی	علی	گلخیری
بهراری درخشان	حسین	محمد رضا	محسن زاده
بهرامی دقیق	بهرام	سید کاظم	مصطفی چنچیان
گل زاده	غلامحسین	محسن	غفوری خیرازی
حجت	حسین	هادی	معصوم نیا
حاجی صادقی	علی	کریم	مشین چی
رفیعی	جعفر	احمد	مهرداد
درستی	عمران	حبیب	ندافی مزین اصلی
دلایان ارشادکی	اندرانیک	محمود	نصیری
شاهاسبزر	حسن	محمد حسن	نقش پور
شکرچی	ابراهیم	مهدی	نوحدانی
صادقی	علی	رضا	نور موسوی لب
صادق صابر	مهدی	احمد	نوروزی
طواف	مهدی	محمد مهدی	نیکو سیمی
ظریفیان	الصدر	پرویز	هادی
عضدی دیلمی	نورالله	شاهین	هارطونیانس
عطارد همدانی	نصرت الله	هوشنگ	هوشیدر
غفور ساحلی	محمد رضا	سمیع	وهاب پور رودسری

کلاس ششم رشته ریاضی

نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی	نام
آزاد منش صمیمی	علی اکبر	شهابی صابری	تراب
امیرملکی تبریزی	اکبر	شایگان ثابت	حسین
توتونچی	عبد الحمید	فتوحی	یوسف
داود زاده	داود	کوکبی	مهدی
رضا جوئی	علی	ملک فرنود	وهاب
رواسانی	حمید	نقره ای	محمد صادق

کلاس ششم رشته ادبی

نام خانوادگی	نام	نام خانوادگی	نام
اخوان	محمد کریم	غفوری خرازی	کاظم
امشه ای	محمد	قاسمیان	میر علی
اخوین محمدی	عباس	محسن زاده	مجید
اشرف امانی	رفیع	مجلسی	منوچهر
پور کریم	محمد مهدی	معصومی کوچصفهانی	میر احمد
خسروی استقامت	محمد رضا	ملجائی پناهگاهی	سید عبدالکریم
دهقان	منوچهر	میخچی	محمد حسن
سیگارودی	فخر	موسوی الثروی	حسن
عیسی زاده	محمد حسن	وخشورزاده	میر هاشم

آمار کل شاگردان

از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۲۲

جمع	پسر	دختر
۲۵۴۷۴	۱۷۸۹۱	۷۵۸۳
۳۱۸۹۴	۲۲۱۸۱	۹۷۱۳
۳۱۳۹۲	۲۳۹۷۴	۸۴۱۸
۲۵۰۲۵	۱۷۷۵۸	۷۲۶۷
۲۲۵۰۱	۱۵۳۷۱	۷۱۳۰

آمار کل آموزشگاهها

از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۲۲

جمع	مختلط	پسرانه	دخترانه
۳۷۳	۲۳۸	۱۱۳	۲۲
۳۷۳	۲۳۸	۱۱۳	۲۲
۴۰۱	۲۲۲	۱۵۵	۲۴
۴۱۵	۲۳۳	۱۵۸	۲۴
۳۴۲	۲۰۲	۱۱۲	۲۸

﴿ ایران دانش پرور ﴾

پیش از آن عصری که جوید غرب از دانش سری
بود ایران را مقام و فخر دانش گستری
باختر را سوی دانش آمد ایران رهنمای
وین سخن روشنتر است از آفتاب خاوری
گر چه یونان زاد دانش را ولیکن کرده است
از پی پروردن او مام ایران مادری
نیست آن مادر که کودک زاد و دور از خویش کرد
مادر آن باشد که برده رنج کودک پروری

***

هان ز تاریخ گواه آرم بی اثبات قول
تا پنداری که باشد ادعائی سرسری
بعد ما کامد عیان اسلام از طرف حجاز
وضع گیتی گشت دیگر گون بجرم کافری
تخت ها شد و از کون با پایهای استوار
ملك ها شد زیر و رو با قلعه های خیبری
لشکر اسلام هر جا فاتح و منصور بود
ز آنکه دین حق شود از جانب حق یآوری

در میانه کشور سوریه و ایران و مصر
 نیز بگزیدند بعد از سرکشی فرمانبری
 ز افتتاح این سه کشور باب دانش شد فراز
 بر رخ اعراب صحرا گرد از دانش بری
 آنچنان کز بمد سالی چند مرکز های علم
 بود ایشان را و هر جا جنبش دانشوری
 همچو بغداد و دمشق و کوفه و بصره بدی
 شهر هائی بهر تحصیل علوم ظاهری
 خاصه بغداد اندر دولت عباسیان
 شهره آیینان شد که یوسف در جمال و دلبری
 ز آنکه بودی قرب ایران و در او ایرانیان
 هر تکاپو از پی احیاء فخر و ضروری
 مردم دانا ز راه نشر علم و معرفت
 مردم سانس ز اشغال امور کشوری
 اندک اندک علم رائج گشت از ایرانیان
 همچنان کز دولت سامانیان لفظ دری
 در ریاضی و نجوم و کیمیا و فلسفه
 شد ز دانایان ایران کشف هائی دفتبری
 نیز در طب و طبیعیات و عرفان و ادب
 حکمت و تاریخ و جغرافی و هرچه بشمری
 مغز ایرانی همواره پر لهیب و پر فروغ
 همچو خور اندر میان گنبد نیلوفری

هر چه خلاق و فکور از دسته ایرانیان

هر که استاد اجل زین طالبان برتری

عالمان ملک ما بر منبر تعلیم و درس

دیگران بنشسته مبهورت کمال منبری

دانش اینسان بس ترقی کرد از ایرانیان

در بسیط ملک اسلامی بد آن پهنسوری

ز آن سپس از رهگذار کشور اسپانیا

غریبان را شد ملاک افتخار و مهتری

آری آری دانش از ما یافت در گیتی رواج

این حقیقت را کجا شایسته باشد منگری

اولین دانشگه عالم برای نشر علم

شد ز ایرانی پیا با سازمان حاضر

نام این دانشگه یکتا نظامیه بدی

با نیش شهره بفضل و دانش و نیک اختر

خواجۀ اعظم نظام الملک دستور مهین

دولت سلجوقیان را مایه مستظهر

دانش از ما ، عالم از ما ، نیز دانشگه ز ما

حبذا ای زادگان کشور ایران فر

طاعتی

جناب آقای پور داود استاد معظم
دانشگاه تهران که یکی از مردان
برجسته گیلان و موجب افتخار
فرهنگیان این سامانند

اکنون که بتوفیق خدای مهربان دومین
سالنامه دیرستان شاهپور بر اثر حسن
توجهات رئیس محترم فرهنگ و پشتکار
دیران دانشمند و مجرب نشر می یابد بدین
وسیله مراتب قدر دانی و تشکرات خود را
تقدیم میدارد.

گرامی رئیس دیرستان شاهپور

کتابخانه مجلس شورای اسلامی